DARBININKAS

XLVII NO. 22. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. ANTRADIENIS - TUESDAY, KOVAS - MARCH 27, 1962 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. 10 CENTŲ

Į Nikitos veiksmus de Gaulle irgi atsako veiksmais

PO MINISTERIŲ BUS VIRŠŪNIŲ SUSITIKIMAS?

nes Ženevoje nieko nepavyko sutarti

Ženevoje baigtas dvi savaites trukęs tuščių kalbų "rundas" septyniolikos valstybių nusiginklavimo konferencijoje. Penktadienio spektaklyje pasirodė svarbiausi aktoriai, pasakė smarkiausias kalbas. Valstybės sekr. Rusk ir ministeris Home suvertė kaltę Sovietam, kad jie tenori tik "tariamos sutarties", nesutikdami priimti sutarties vykdymo kontrolės. Gromyko kaltino Ameriką 'agresijos' aktu', jei prezidentas atnaujins atominius bandymus. Ministeriai pasiryžo vykti namo, **nesutarę nieko nė vienu iš trijų kalbėtųjų klausimų: nusiginklavimo, atominių bandymų panaikinimo, Berlyno.**

SVARBIEJI AKTORIAI GRĮŽTA iš Ženevos scenos.

SPEKTAKLIO AKTORIAI

Pasitarimai buvo tik tiek įdomūs, kiek jie iš naujo paryškino derybų dalyvius. Kiečiausi ir vieningiausi buvo **Maskva** ir jos satelitai. Kietai laikėsi **Amerika,** bet jos partneris, **Anglija,** jau skyrėsi nuo Amerikos savo supratimu apie kontrolę. Nors kontrolės reikalavo, bet sutiko su švelniausia jos forma. Prancūzija pasirodė čia buvo pasirinkusi teisiausią kelią — visai nedalyvauti tokiose derybose, kurios išgautos spaudimu, šantažu. **Neutralieji** iš naujo pasirodė tokio pat nusistatymo ir tokio pat galvojimo, kaip jie buvo pernai pasirodę Belgrado "neutraliųjų" konferencijoje. O jų galvojimas praktiškas: Belgrado konferencijoje jie nekalbėjo aštriau prieš Maskvos atnaujintus atominius bandymus, nes bijojo užsitraukti Maskvos represijas, bet jie pasisakė aiškiau prieš Amerikos galimą atominių bandymų atnaujinimą, nes nesitiki, kad Amerika dėl to imsis prieš juos represijų, priešingai, gal dar daugiau pinigo iš Amerikos išspaus.

KAS TOLIAU?

Chruščiovas tikisi įrodęs, kad ministeriai negali susitarti; reikalinga viršūnių konferencija. Valstybės sekr. Rusk pareiškimu, Ženevoje nieko nepasiekta, kas viršūnių konferenciją padarytų įmanomą ar vertą. Tačiau prezidentas jau buvo sušvelninęs sąlygas konferencijai šaukti: jis dalyvaus konferencijoje, jei manys, kad tai gali būti naudinga. Anglija pasisako už viršūnių konferenciją be jokių sąlygų. Jau dabar spėjama, kad tokia konferencija įvyks. Galimas daiktas, kad dar prieš balandžio vidurį dėl jos bus sutarta, nes tada Amerikai ateina terminas atnaujinti bandymus. O juos Chruščiovas nori sukliudyti. Tuo tarpu delegacijos ir toliau liks Ženevoje posėdžiauti ir laukti.

STEVENSONAS IR UŽS. POLITIKA

Adlai Stevensono rolę Amerikos užsienių politiką nustatant **N. Y. Times** paryškino dviem faktais. Vienas, dėl atominių bandymų atnaujinimo. Kai prezidentas apsisprendė juos atnaujinti, jis priėmė Stevensono siūlomą procedūrą: atnaujinti tik tada, jei Sovietai nesutiks pasirašyti atominių bandymų atsisakymo sutarties. Antras faktas — Stevensonas pasisakė už Amerikos dėmesio nukreipimą ir pasirėmimą labiau Azijos ir Afrikos naujom valstybėm, nors jos dabar ir

SEN. HENRY M. JACKSON reikalavo, kad A. Stevensono delegacija J. Tautose nevaidintų antro valstybės departamento.

be karinės jėgos, paaukojant savuosius Nato sąjungininkus. Taip Amerikos diplomatija J. Tautose ir reiškėsi.

Sovietų lyderiai ir Vakarų įtakos

Sovietų lyderiai, centro komiteto nariai Suslovas ir Kuusinenas pareiškė susirūpinimą dėl ideologinės žalos, kurią daro Sovietų piliečiam ryšiai su Vakarais. Kuusinenas rinkiminėje kalboje skelbė: esą turistų grupės Vakaruose puikius vitrinų vaizdus palaiko gėrybių pertekliaus ženklais. Tačiau tokioje vitrinoje neparodyta esą, kiek milijonų žmonių kenčia skurdą ir negali naudotis tom gėrybėm. Toliau ėmė pasakoti apie darbininkų ir ūkininkų skurdą Vakaruose.

Suslovas, sovietų ideologas, ėmė kaltinti studentus, kad jie užsikrečia Vakarų įtakom — nepagarba darbui, rūpestingumo stoka, drausmės nesilaikymu, huliganizmu, girtavimu.

Konge kaip ir Ženevoje

Kongo min. pirm. Adoula ir Katangos prez. Tshombe pasitarimai kovo 24 nutrūko. J. Tautos ragino Adoulą toliau derėtis. Prikalbėti pavyko.

— **Prezidento** didžiausias rūpestis viduje yra nedarbas. Per 14 valdymo mėnesių nedarbo problema liko aštri, ir unijos ima kaltinti vyriausybę, kad ji nedrįsta imtis griežtų žygių. Susirūpino ir partija, turėdama prieš akis rinkimus.

Geltonas lytus Sovietuose

Tass agentūra paskelbė, kad kovo 23 Čerkeske, šiaurės Kaukaze, lijo geltonas lytus, o Penzos regijone krito rausvai geltonas sniegas. Oficialiai paaiškinta, kad tai audrų pagrobtas ir atneštas smėlis iš Afrikos dykumų.

Indonezija pradėjo invaziją

Indonezijos kariuomenė kovo 24 pradėjo invaziją į salą per 40 mylių nuo N. Guinejos. Indonezijos lėktuvas bombardavo Olandijos pasienio laivą ir sužeidė tris įgulos asmenis.

Washingtone slaptos derybos tarp Olandijos ir Indonezijos, matyt, nieko gero nedavė. Sukarno reikalauja be jokių sąlygų, kad olandai tuojau pasitrauktų iš N. Guinejos ir perduotų Indonezijai.

Maskva paskutiniu laiku davė Indonezijai 800 milijonų paramą.

PROF. AUGUSTE PICCARD mirė.

— **Šveicarijoje** mirė stratosferos ir jūrų gilumų tyrinėtojas Auguste Piccard. Mirė kovo 24, sulaukęs 78 metų.

Prancūzija kovo 25 atšaukė savo atstovą Dejean iš Maskvos, o Maskvos atstovui Vinogrodovui pasiūlyta išvykti iš Paryžiaus. Bus palikti tik chargé d'affaires. Tokio menko diplomatinio atstovavimo tarp Sovietų Sąjungos ir Prancūzijos nebuvo nuo 1958, kada de Gaulle perėmė valdžią.

Diplomatų atšaukimas yra de Gaulle vyriausybės atsakymas į Maskvos pasiskubinimą kovo 19 pripažinti Alžiro laikinąją vyriausybę. Pagal Prancūzijos ir Alžiro sutartį, iki Alžire bus balsavimas, Alžiro teritorija pasilieka Prancūzijos žinioje ir negali būti jokios kitos vyriausybės kaip tik Prancūzijos. Iškviestas į užsienių reikalų ministeriją Sovietų atstovas Vinogradovas nedavė patenkinamo paaiškinimo, ir tada Prancūzija ėmėsi šio žygio.

De Gaulle vyriausybė šiuo metu yra vienintelė Vakaruose, kuri laikosi tokios griežtos taktikos su Sovietais — į kiekvieną Sovietų diplomatinį agresyvumą atsakyti griežtu pasipriešinimu.

De Gaulle įsakė numalšinti ginkluotą sukilimą Alžire

Prezidentas de Gaulle kovo 23 įsakė be jokio pasigailėjimo užgniaužti "ginkluotą sukilimą". Buvo abejojama, ar kariuomenė vykdys prezidento įsakymą ir šaus į savo tautiečius. Tačiau jai apsispręsti palengvino patys pogrindinės kariuomenės daliniai, pirmieji užpuldami Prancūzijos kariuomenę ir kelioliką nužudę, keliasdešimt sužeidę. Laikoma, kad pogrindinė kariuomenė čia padarė taktinę klaidą ir nulėmė savo likimą. Politinės partijos Paryžiuje atsistojo tada prieš teroristus. Tai palengvins sudaryti opiniją už de Gaulle įgaliojimus vykdyti sutartį su Alžiru balandžio 8 balsavimuose.

— **Prancūzijos** kariuomenė susirėmė su pogrindine armija kovo 25 Bab-el-Oued. Kitas susirėmimas buvo Orane, antrame didumo atžvilgiu Alžiro mieste.

SEN. PAUL H. DOUGLAS, Illinois dem., kovo 26 susilaukė 70 metų. Sakoma jis klauso labiau savo sąžinės nei partijos. Yra vienas iš liberalų lyderių, tačiau užsienių politikoje nuo jų skiriasi griežtu pasipriešinimu kom. Kinijai, nuolaidom dėl Berlyno. Nuoširdus draugas visom tautinėm mažumom. Jis ir lietuvių didelis bičiulis.

Ar Frondizi gali išsilaikyti?

Argentinos kariuomenės vadovybė griežtai reikalauja, kad pasitrauktų prezidentas Frondizi, kurio politika privedė prie Perono šalininkų laimėjimo. Frondizi jau atleido daugelį savo valdžios žmonių, tačiau daro visas pastangas pats išsilaikyti.

KOMUNISTINĖ KINIJA IR AMERIKOS KVIEČIAI

Amerikos vyriausybė neleido Seattle koncernui parduoti komunistinei Kinijai Amerikos kviečių už 400 mil. dol. Tačiau paguodė — gal ateity. Valstybės departamento atstovas Atstovų Rūmų komisijoje pasisakė už pardavimą — girdi, jeigu Kinija išleis pinigus Amerikos kviečiam pirkti, tai ji neturės už ką pirkti naftos ir aviacijos gazolino.

AMERIKA IR VIETNAMAS

Pietų Vietnamo vyriausybės sluoksniuose pareikštas aštrus nepasitenkinimas Amerikos spauda. Prikišo, kad jai rūpi labiau kritikuoti Diem vyriausybę negu laimėti karą su komunistais. Tai esąs Amerikos liberalų laikraštininkų siekimas. Amerikos laikraštininkai Vietname savo ruožtu taip pat skundėsi, kad Vietnamo vyriausybė neduoda jiem laisvės, neduoda žinių ir jas cenzūruoja.

— **Harrimanas,** valst. sekr. padėjėjas rytų reikalam, vėl derasi su Laoso vyriausybe dėl koalicinės vyriausybės su komunistais ir neutralistais sudarymo. Pinigus Amerika nustojo Laosu imokėjus, kad priverstų vyriausybę kapituliuoti.

Ar Nehru galima laikyti Amerikos draugu?

Senato ginklavimo komisijoje sen. R. B. Russell, d. Ga., Pakistaną vadino Amerikos draugu, Indijos min. pirm. Nehru — veidmainiu ir demagogu. Pakistanas — sakė senatorius, — kai kilo Korejos karas, pasiūlė vieną savo kariuomenės brigadą. Bet jos negalėjo išsiųsti, nes tada Indija pasiuntė savo kariuomenę prie Kašmiro sienos. Klausiamas, ar Russell laiko Nehru Amerikos draugu, senatorius atsakė: **'Ne, mano nuomone, jis yra draugas, kol mes jam ką duodame, bet kai jau viską gauna, jis nusisuka kitur'.**

PAGARBOS SILPNIEM JIE NETURI

R. D. Murphy: Nuolaidos 1948 Berlyne davė Korejos karą, Kubos fiasco — davė Berlyno sieną

ROBERT D. MURPHY

Robert D. Murphy dabar yra "Corning Works International" prezidentas. Bet ilgus metus jis buvo diplomatas, paskutiniais laikais valstybės sekretoriaus padėjėjas. Jis buvo vienas iš labiausiai prityrusių diplomatų ir siunčiojamas ten, kur reikėjo gesinti įsiliepsnojusius konfliktus: karo metu buvo Afrikoje; po karo buvo politinis patarėjas prie Amerikos karinės valdžios Vokietijoje. Pasitraukęs iš diplomatinės tarnybos po 65 metų savo amžiaus, jis turi dabar laisvesnes rankas pasakyti savo nuomones apie politinius įvykius. Pirmas toks viešas jo pasisakymas buvo kovo 22 Corning Rotary klube, kur jis kalbėjo apie Berlyną, nes buvo tik ką iš Berlyno grįžęs.

Sovietai 1948 blokavo autostradą. To metu Berlyno burmistras Reutheris — pasakojo Murphy — buvo nuomonės, kad Vakarai turėtų atsiųsti kariuomenės grupę į Helmstedtą ir tada pasakyti Sovietam: **"Mes įžygiuosime, nes autostrada yra būtina mūsų įgulom vakarų Berlyne, ir tada mes perimsime autostradą patys administruoti".**

Murphy sakos tikėjęs, kad tokis planas geras. Jam pritarė ir generolas Lucius D. Clay, to meto Amerikos karinis komendantas Berlyne, ir rekomendavo jį apsaugos departamentui. Tačiau apsaugos departamentas ir valstybės sekretorius kitaip pažiūrėjo. Murphy tuojau buvo paršauktas namo. Valstybės sekretorius George C. Marshallas jam pasakė, kad **tokiam planui įvykdyti jam reikėtų 18 mėnesių. Taip esą galvojąs jungtinio štabo pirmininkas.** Prezidentas Trumanas pasisakė, kad jeigu bus pateiktas tokis raštas pasirašyti, tai jis pasirašysiąs. Tačiau Amerika nesiryžo. Mūsų apsaugos organizacija — sako Murphy — buvo tokia silpna, kad planas buvo palaikytas per didele rizika. Tada Amerika sugalvojo tik garsųjį oro tiltą.

Koki to neryžtingumo tolimesni vaisiai? **"Esu įsitikinęs, kad mūsų nepajėgumas energingai pasipriešinti dėl Berlyno padrąsino Maskvos — Peipingo ašies pasiryžimą įsiveržti į Korėją.** Jie turėjo pagrindo manyti, kad mes Korejoje pasielgsime taip kaip ir Berlyne. Prezidento Trumano drąsus pasiryžimas tenai kovoti turės būti visiem laikam įrašytas į jo kreditus".

Murphy nurodė ir kitą paralelę, kurioje pasireiškęs Amerikos silpnumas ir neryžtingumas buvo Maskvos tuojau išnaudotas. Tai Kubos invazijos fiasco. **"Kubos fiasco padrąsino Sovietus padaryti naują žingsnį Berlyno srityje". Tai sienos pastatymas Berlyne, nes "komunistiniai vadai neturi jokios pagarbos silpnesniem",** galvojo Murhy.

LENKIJA, VOKIETIJA, VATIKANAS

— **Popiežius Jonas XXIII** kovo 24 paskelbė, kad Koreja laikoma ne misijų kraštu, bet reguliaria bažnytine teritorija. Šiaurės ir Pietų Koreja laikoma viena bažnytine teritorija, kurioje sudarytos 5 arkivyskupijos. Tai pačiai arkivyskupijai priklauso vyskupijos ir Pietų ir Šiaurės Korejos.

BERLYNE

— **Rytų Berlyno milicija** kovo 20 šovė į amerikiečių karinį automobilį. Peršovė tik padangą, važiavusių nesužeidė. Prieš savaitę panašiai anglų automobilyje kareivį sunkiai sužeidė. Manoma, kad Maskva įsakė vokiečių milicijai provokuoti.

KONGRESE

— **Atstovų Rūmų** užsienių komisijoje kovo 23 Nato viršininkas gen. Norstad liudijo, kad nuo Berlyno krizės liepos mėn. Vakarų karinė jėga sustiprėjo 25 proc. Tačiau ji dar mažesnė nei reikalingas minimumas.

— **Senato komisija,** vadovaujama Symingtono, kovo 23 paskelbė, kad karinių medžiagų buvo pripirkta už 8,9 bilijonus, bet pripirkta ir nereikalingos medžiagos, kurios vertė dabar yra daug pigesnė. Valstybei pridaryta nuostolio už 1 bilijoną. Tiria, ar kas iš to pasinaudojo.

— **Lenkijai** po karo tekusią Breslau vyskupiją popiežius Jonas XXIII pakėlė į arkivyskupiją. 1956 kardinolas Wyszynskis gavo iš Romos įgaliojimą skirti iš Vokietijos tekusioje Lenkijai teritorijoje keturis vyskupus administratorius. Bet nė vienas jų nebuvo paskirtas vyskupu ordinaru. Po to kard. Wyszinskio buvimo Romoje arkivyskupijos paskelbimas Lenkijoje laikomas popiežiaus palankiu gestu jų santykiuose su Vokietija. Tačiau po kardinolo Wyszynskio atsilankymo Romoje Vokietijos dvasinė vyresnybė buvusi taip pat įspėta, kad jokių pakeitimų nenumatoma.

PREZIDENTAI IR TEISĖJAI

Prezidentas Kennedy per pirmus valdymo metus paskyrė 100 teisėjų ir dar laisvų vietų esą 37. Paskirtieji visi yra demokratai, išskyrus 2 respublikonus ir dar kitus 3 respublikonus, kurie jau buvo nominuoti prez. Eisenhowerio. Eisenhoweris per visą savo valdymą paskyrė 186 teisėjus, tarp jų demokratų buvo 11. Jo vyriausybė tada aiškinosi, kad respublikonus avansavo dėl to, kad Roosevelto ir Trumano laikais buvo paskirti 339 demokratai ir tik 21 respublikonas. **Koks bus likimas slaptosios armijos Prancūzijoje?**

Maistas ir politika

— **Sovietai** kovo 24 paskelbė pasiryžę siųsti maisto ir vaistų į Albaniją nukentėjusiem nuo žemės drebėjimo kovo 18-19.

— **Kuba** pasiskelbė, kad maisto ir vaistų iš Amerikos nepriims. Baltieji Rūmai buvo palankiai žiūrėję į pagalbos siuntimą Kubos gyventojam.

Apreiškimo parapijos choras su dirigentu V. BALTRUŠAIČIU

DARBININKO METINIS

KONCERTAS

BALANDŽIO 1, SEKMADIENĮ

Solistė DAIVA MONGIRDAITĖ

KONCERTAS SKIRIAMAS MAIRONIO SUKAKČIAI PAMINĖTI

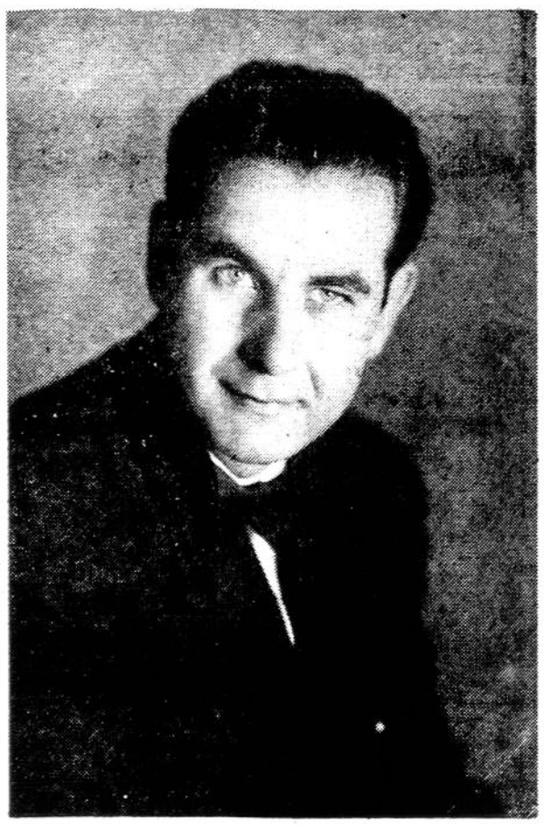

Solistas STASYS LIEPAS

PROGRAMOJE DALYVAUJA:

Apreiškimo parap. choras, vad. VL. BALTRUŠAIČIO
Solistai: STASYS LIEPAS ir DAIVA MONGIRDAITĖ
Aktorius LEONAS KARMAZINAS
Akompanuoja kompoz. JERONIMAS KAČINSKAS

Aktorius LEONAS KARMAZINAS

Komp. JERONIMAS KAČINSKAS

Pradžia 4:00 val. popiet

Bilietai nuo 1.50 iki 3.00

ŠV. TOMO PARAPIJOS
NAUJOJE SALĖJE
Jamaica Ave. ir 88 St. kampas,
Woodhaven, N. Y.

DARBININKAS Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIAS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$6.00	Amerikoje metams	$6.00
Brooklyn, N. Y.	$6.50	Brooklyn, N. Y.	$6.50
Half year	$3.50	Pusei metų	$3.50
Foreign	$6.50	Užsienyje	$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA, Vyr. red. S. SUŽIEDĖLIS
Straipsnius ir korespondencijas redakcija talpo savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardės pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.
REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.
Tel.: GLenmore 5-7281

Kur yra nesantaikos priežastys?

Nesantaikai visada buvo ir bus progų bei priežasčių daugiau negu taikai. Tai liudija gausiais pavyzdžiais visuomeninis gyvenimas ir veikimas. Taikai pasiekti ir palaikyti reikalinga bent dviejų žmonių gera valia ir pastangos. Nesantaikai sukelti pakanka ir vieno žmogaus užgaidų. Vienas asmuo gali įnešti drumsties į visą žmonių būrį: sukelti kivirčus, suerzinti supykdinti. Žmonės yra jausmingi, ne tiktai protingi, ir dėl to lengviau yra vienam juos įkaitinti, negu daugumai susivaldyti. Reikalingas yra didelis apdairumas ir santūrumas, kad galima būtų laiku susivokti ir nesileisti įaudrinti.

★

Visuomeniniam darbe yra nelengvas uždavinys to pasiekti, kadangi susiduria įvairios nuomonės ir pažiūros. Kai tenka jas derinti, gana dažnai prasikiša atskiri asmenys, kurie sutaria tik tol, kol viskas atitinka jų valiai. Jei tik pastebi, kad kas nors gali būti jiem priešinga ir nepriimtina, nors bendram labui ir naudinga, jie griebiasi visų priemonių, kad tiktai savo nusistatymą pravestų ir apgintų. Kad iš to gali būti ir būna nesantaikos, jie nepaiso. Ir dar daugiau: stengiasi kitus apkaltinti, kad patys rodytųsi nekalti ir teisingi.

★

Kaltininkų ieškant Alto ir Bendruomenės sandūroje dėl delegacijos labai jau ryškiai prasikiša vieno asmens noras visa gėra susikrauti tik sau, o visa pikta suversti kitiem. Tie kiti yra ir bendruomenininkai, ir frontininkai ir vadinami kuchelninkai, ir naujieji ateiviai... Visi apšaukiami antialtininkais, jei tiktai Lietuvos laisvinimo darbe ėmėsi kurios nors iniciatyvos ir darbo, nepatikusio Alto sekretoriaus nuomonei. Užuot ieškojęs suderinimo ir santaikos, kas nebuvo lengva pasiekti, nes buvo tiesiog Altui siūlomasi patalkinti, jis atžėrė savo puolimais, pasinaudodamas dviguba role: kaip Naujienų redaktorius ir kaip Alto sekretorius. Rezultatą dabar išgyvename: vieno asmens sukeltą drumstį, kuri nuvilnijo per visą mūsų visuomenę ir spaudą.

★

Pasiteisinimui Naujienos griebiasi laiškų redakcijai, straipsnių, laisvų tribunų, polemikos, kuri kabina tolimesnę praeitį, kelia aikštėn buvusius nuopelnus, dengiasi senųjų ateivių atliktais darbais Lietuvos valstybei atkurti ir dabar jai laisvę atgauti. Tuo tarpu niekas tų nuopelnų nei neigė nei dabar neigia. Klausimas visai kitas: kiek dabar nusipelnoma patiem aktualiausiem Lietuvos laisvinimo reikalam? Tikriausiai niekas nepalaikys nuopelnu sukelto nerimo, kurio nebūtų buvę, jei Altas laiku ir nuoširdžiai būtų ieškojęs ryšio su kitom organizacijom, užuot nusileidęs Alto sekretoriaus akcijai ir prieš Bendruomenę ir prieš savo veiklųjį skyrių Los Angeles.

★

Praeitį užkabinti Alto sekretoriui nėra naudinga. Amerikos lietuvių gyvenimo senesnioji praeitis turi akivaizdžių faktų paliudyti dr. Pijaus Grigaičio tokiai pat drumsčiai laikysenai lietuvių visuomeniniame gyvenime, ypač akcijoje už Lietuvos nepriklausomybę 1917 — 1920 metais. Prigimtis, kaip senieji romėnai sakydavo, ir su šakėm neišverčiama.

Visų lietuvių tarnas ir patikimas draugas

Lietuvos atstovo J. Kajecko kalba, pasakyta Chicagoje kovo 18 gener. konsulo dr. P. Daužvardžio pagerbtuvėse.

Šiose Lietuvos generalinio konsulo dr. P. Daužvardžio pagerbtuvėse dalyvauti man ir garbė ir didžiausias malonumas. Gėriuosi Lietuvių Bendruomenės ir Chicagos lietuvių visuomenės atstovų šaunia iniciatyva šio vakaro jubiliatą pagerbti. Tos pagarbos jis su kaupu nusipelnęs. Aš giliai dėkingas ir už garbę šiose pagerbtuvėse dalyvauti.

Šiuo metu Lietuvos pareigūnui tik siaura prasme valdininku palikti — nepakanka. Lietuvių tautos Golgota ir jos vergovė stato didesnius pareigūnui reikalavimus. Valdininkui šablioninio darbo permaža. Lietuva reikalinga meilės be rezervų. Ji mylėtina be klystkelių, be pretenzijų į padėką bei pagarbą, nežiūrint, ar jį giria kas ar peikia. Lietuvos pareigūnas ir jo darbas laisvėje nėra nei didesnis nei svarbesnis už tautos šventųjų kankinių auką ir kančią, tik nepalyginamai garbingesnis, negu tautos laisvės metu.

Man malonu konstatuoti, kad mūsų jubiliatas padėkos bei pagarbos už darbą niekad nesiekė. Panorome jį pagerbti mes. Mes atsigaiviname jo darbuote prisimindami. Jubiliato asmenyje mes pagerbiame darbo žmogų. Jo asmenyje mes pagerbiame visas Lietuvos okupanto aukas. Pagaliau, pagerbdami jį, mes pagerbiame patys save, nes mes nenorime palikti nusipelniusiems nedėkingi nei skolingi. Dėkingumas mažiausia iš dorybių, bet nedėkingumas didžiausia iš ydų. Anot Franklino, "didžiausia skola yra dėkingumas, kai ne mūsų galioje ja atsimokėti". Mes džiaugiamės, kad šiandien dar yra mūsų galioje nors kukliai, bet nuoširdžiai ir viešai atsimokėti mūsų mylimam jubiliatui ir už tuos, kurių lūpos užčiauptos, bet širdys nešaltos.

Šios pagerbtuvės nepaprastos ir atliekamos nepaprastu metu. Nepaprastos dėl to, kad jomis atžymima jubiliato beveik pusšimtinis metų veiklos ir Lietuvai ir lietuvybei, daugiau kaip trečdalis šimtmečio kruopštaus ir sąžiningo darbo Lietuvos konsularinėje tarnyboje ir ketvirtis šimtmečio jo darbuotės Chicagoje. Dar daugiau. Tas kaupas metų buvo garbingojo jubiliato gyvenime pajėgiausi ir produktingiausi gyvenimo metai. Jie jau nebegrįš. Tai kilnaus pareigūno auka Lietuvai ir lietuviu tautai. Lengva būti patriotu Lietuvos nepriklausomybės saulėtom dienom. Sunkiau ir garbingiau tautai pasišvęsti jos laisvės sutemu metu, nepaisant, kad tas darbas ir gyvenimo saulėleidžio palydimas.

DR. P. DAUŽVARDIS (pirmasis iš kairės) prel. P. Juro pagerbtuvėse.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS iškilmėse Chicagoje dr. P. Daužvardis (ketvirtas iš kairės). Nuotr. Z. Degučio.

GEN. KONSULAS DR. P. DAUŽVARDIS kalba Chicagoje.

Jubiliatas iš carų priespaudos atvyko į šią laisvės šalį pirmais Didžiojo karo metais. Jis, pilna žodžio prasme, yra ateivis, kaip ir daugumas Amerikos lietuvių: taigi, vienas jūsiškių. Jis čia tuojau isijungė į visuomeninį darbą ir jam vadovavo. Baiges Amerikoj mokslus, įstojo į atgimusios Lietuvos užsienių tarnybą ir joje ligi šiai dienai tebėra. "Ar švietė mums saulė ar orai aptemę", — jis liko lygiai ištikimas Lietuvai sūnus. Jis ta prasme ne tik lietuviu tautos, bet ir Amerikos išeiviios pažiba ir pasididžiavimas. Jis, kaip tas ažuolas prie Nemunėlio, audrų nepaiso. Jis — simbolis Lietuvos valstybės egzistencijos ir politine ir juridine prasme. Jis — simbolis kovojančios tautos už laisve ir nepriklausomybe. Jis dėl jos kovojo žodžiu, apvažinėies beveik visas didesnes Amerikos lietuvių kolonijas. Jis už ia kovojo ir tebekovoja ir plunksna. Jo straipsniai bei laiškai amerikiečių spaudoje vra gausūs ir taiklūs. Tik šiemet Vasario 16 proga suspėjo pasakyti jūsu apylinkėje net septynetą kalbų, iš kurių dvi svetimiems. Tai yra daugiau, negu kai kuriuose postuose Lietuvos pareigūnų pasakoma per penketą metu. Gi turėtina galvoje, kad jubiliato kalbų rugiapiūtė trunka apskritus metus, metai iš metu, visais savaitgaliais ir be atostogų. Pavaduotojo, kaip žinote, jis neturi. Tat jubiliatas vra pavyzdingas ir garbingas Lietuvos užsienių tarnybos pareigūnas. Jis — riteris be priekaišto kovoje už Lietuvą, už tautos pamintas laisves bei teises, už lietuvybę išeivijoje ir už pastangas palaikyti, ugdyti ir skelbti vilti prikelti Lietuvą mūsų. Jis tikėjo ir tebetiki Lietuvos istorinių amžinumu. Jubiliatui tos vilties Kremliaus tironai niekad neišplėš.

Diplomatinė bei konsularinė tarnyba yra užsienių reikalų ministerijos pagrindinė veiklos šaka. Žvilgterėkime, bent prabėgomis, į mūsų jubiliato veiklą normaliu ir Lietuvos okupacijos laiku.

Jo darbas pirmon eilėn yra susijęs su Lietuvos valstybės ir jos piliečių ekonominių teisių apsauga bei gynimu. Jis seka Lietuvos prekybos sutarčių vykdymą, tiria gyvenamos vietos rinkos sąlygas ir informuoja ministeriją. Jis rūpinasi piliečių globa, mirties atvėju jų turto apsauga. Duoda pasus, vizas, daro dokumentų vertimus, juos legalizuoja ir atlieka kitus sutartyse numatytus darbus. Sėkmingesniam darbui jam tenka būti susipažinusiam su reziduojamo krašto ūkiniu gyvenimu ir jo įstatymais. Jis seka savą ir svetimą spaudą bei lietuvių visuomeninę veiklą. Jo mokslinės kvalifikacijos, prityrimas ir ilgamečiai ryšiai su šiuo kraštu — tai jo darbo sėkmės laidas.

Taip buvo normaliais laikasi. Lietuvos okupacija pagimdė naujų uždavinių. Lietuvos oficialiam reprezentantui tenka daryti visa, kad jo krašto pažeistos suverenumo teisės būtų atstatytos. Suminėtai funkcijai nėra nustatytų taisyklių. Visa priklauso nuo pareigūno asmens sąžiningumo, sumanumo, sugebėjimo, energijos bei pasišventimo. Jam tenka įspėti tautos valią bei jos interesus ir atitinkamai veikti.

Jubiliato pareigingumas bei kitos jo būdo savybės daug

(nukelta į 4 psl.)

DR. PETRAS MAČIULIS

TRYS ULTIMATUMAI

(9)

Tokie "argumentai", kaip K. A. Abramovičiaus, parodo, kaip lenkuose tebėra įsišaknijusi netiesa, paskleista senesniais laikais, iškraipant istorijos faktus. Lietuviam čia dar liko uždavinys pasiekti lenkus teisingesnių istorinių faktų nušvietimu. B į tai nėra lengva padaryti; ypač apšviesti užkietė šius Vilniaus krašto "lenkus", kurie net toje pačioje Chicagoje turi "lenkiško Vilniaus mylėtojų draugiją", kuriai priklauso ir tas Kazimierz A. Abramowicz. Draugiją yra suorganizavęs buvęs Vilniaus universiteto prof. Studnickis, dabar jau miręs. Suprantama, kad lenkam "iš pakraščių" darosi labai skaudu, kai apie Vilnių pasakoma tikroji tiesa. Bet kaip tik dėl to mums reikalinga kalbėti Vilniaus klausimu. Reikia ir mums patiem tikrą tiesą žinoti, kad būtume pasiruošę visokiem eventualumam, ir reikia su ja supažindinti kitus, nuo kurių ateityje dar gali priklausyti nevienas lemiamas žodis.

Grįžtant į praeitį, kuri dar atsispindi mūsų dienomis, reikia pasakyti, kad būtų sunkiausia, gal net visai neįmanoma susikalbėti su tikrais lenkais Vilniaus krašte, kur anuomet jie turėjo didelių interesų — ambicijų. Bet viso to ateities Vilnijoje jau nebebus. Visas ekonominis bei socialinis krašto gyvenimas bus visai naujais pagrindais statomas — kuriamas. Antra vertus — ir tą reikia pabrėžti, — kad ilgame tremties kelyje sutikti lenkai iš pačios Lenkijos gilumos, ne "pakraštiniai — kresowcai", daugeliu atžvilgių skirtingi, sukalbami, žmoniški.

Manding, visuomet būtų nevelu eiti su lenkais, čia tremtyje, į vienokius, ar kitokius sąlyčius. Jei pavergtųjų tautų komitete mes su lenkais oficialiai ir bendraujame, tai dar nedaro gilesnio įspūdžio ir nesiekia didmiesčių, kur vienokiu ar kitokiu procentu mūsų žmonės galėtų su lenkais bendrauti. Nevisai man aišku, ko mūsų žmogus šiandien galėtų varžytis lenko: tie laikai, kada lietuviai buvo lenkinami per bažnyčias ir dvarus, seniai praėjo ir nebegrįš.

Taip pat nebegrįš nei tie senieji lenkų diplomatai, atėję į Lenkijos valstybinį gyvenimą drauge su J. Pilsudskio romantika ir dažnai liguistomis užmačiomis.

Naujojoje Lenkijos valstybėje, o taip pat ir Lietuvoje, kiti žmonės ateis prie valstybinio vairo. Dabar svarbu dirvą naujiems vairininkams tiek paruošti, kad, susėdę prie derybų stalo, galėtų kalbėtis be jokio kartelio.

Anais, Lenkijos tragedijos pirmaisiais mėnesiais, man teko nekartą išsikalbėti su lenkų pasiuntinybės Kaune žmonėmis, kurie atvirai pasisakė, kaip Lenkijoje buvo nedemokratiškai tvarkomasi. Vienas pastebėjo, kad lenkų kariuomenėje valstietis negalėjęs pasiekti karininko laipsnio, jeigu nebuvo bajoriškos kilmės arba labai senas šlėkta. Būkime tikri, kad dabartis ir lenkuose bus išlyginusi praeities socialinius kreivumus.

Manau, daugelis mūsų žmonių dar prisimena, kaip Kaišiadorių geležinkelio stotyje internuotieji lenkų karininkai atsisakė sėsti prie vieno stalo su savo viršilomis ar šiaip jau kariais, kai tuo pačiu metu mūsų karininkai valgė kartu su savo kariais. Bet ir tie laikai, ir tie lenkų žmonės nebegrįš prie valstybinio vairo.

VOKIETIJOS ULTIMATUMAS

Lietuvai priėmus Lenkijos ultimatumą 1938 kovo 19, Juozapo Pilsudskio vardinėse, mūsų užsienio reikalų ministeris Stasys Lozoraitis iš savo pareigų pasitraukė. Ne jo kaltė buvo tas ultimatumas. Tuo mostu buvo išreikštas tylus lietuvių tautos protestas. Parodyta, kad prieš Lietuvos valią užsienio politika Lenkijos atžvilgiu turėjo būti pakeista diplomatinių santykių užmezgimu. Naujas posūkis reikalavo ir naujo užsienio politikos vadovo, nors ir jo asmeniniai įsitikinimai sutapo su visos savo tautos nepasitenkinimu dėl įvykdytos prievartos.

Nauju užsienio reikalų ministeriu buvo paskirtas Juozas Urbšys, politinio departamento direktorius, buvęs prieš tai Lietuvos pasiuntiniu Latvijoje. Dar Rygoje jautėsi nelabai stiprus. Politiniame departamente taip pat turėjo įtempto darbo. Eidamas užsienio reikalų ministerio sunkias pareigas, rimtai susirgo. Gavęs trijų mėnesių atostogas, išvyko Šveicarijon pasigydyti ir pasilsėti.

Kai vokiečiai patyrė, kad ministeris Juozas Urbšys po atostogų grįžta Kaunan per Berlyną, Vokietijos užsienio reikalų ministeris Joachim von Ribbentrop paprašė, kad J. Urbšys dienai kitai sustotų Berlyne.

Urbšys, nieko pikto negalvodamas, sustojo Berlyne, ir, Lietuvos atstovo lydimas, nuvyko į Reicho kanceliariją vizitui. Čia J. Urbšiui teko labai nemaloniai nustebti, kad nesilaikyta įprastinio etiketo. Mandagumo vizito metu svetimos valstybės ministeris paprastai eina pas jį kvietusį su savo atstovu. Tuo tarpu Lietuvos atstovas Berlyne K. Škirpa buvo paprašytas palaukti prieškambary, kol, girdi, von Ribbentrop su Urbšiu aptars vieną labai svarbų reikalą.

Vos Urbšys pasikeitė su von Ribbentropu pasisveikinimo žodžiais, kai pastarasis tuojau Hitlerio vardu paprašė pasiskaityti paruoštą formulę: Lietuva laisva valia atsisakanti savo teisių į Klaipėdos kraštą ir uostą. Dar paaiškino žodiu, jog tai esąs Vokietijos "garbės reikalas", kada Sudėtų kraštas jau grąžintas ir t. t.

J. Urbšys pareiškęs, kad jis esąs tiktai ministeris, todėl negalįs pasirašyti jokios sutarties ar pareiškimo, nepasitaręs su savo vyriausybe. Von Ribbentrop atsakęs: "Štai Jūsų dispozicijoje visi mano telefonai; į dešimtį minučių Tamsta susiriši su Kaunu ir prezidentūra, kur Tamsta gali gauti reikalingą pritarimą".

J. Urbšiui pakartotinai ir griežtai pareiškus, kad Lietuvos konstitucija neleidžia ministeriui be specialių įgaliojimų pasirašyti dokumentų, kurie saistytų bet kokius valstybės reikalus, von Ribbentrop "nusileido" pridurdamas, kad reikalas esąs degančiai skubus. Jis įsakysiąs specialiu lėktuvu nuvežti J. Urbšį į Kauną ir kad jis tikįs vėl pamatyti ministerį sugrįžusį Berlynan tuo pačiu lėktuvu su reikalingais įgaliojimais.

Neva norėdamas pagristi pakištos formulės pasirašymo skubotumą, v. Ribbentrop pareiškęs Urbšiui, kad jo turimomis iš vokiečių karo attaché Kaune pulk. Justo žiniomis, atmosfera Klaipėdoje esanti tiek prisisunkusi sprogstamų nuotaikų, kad ten kiekvienu metu galinti susidaryti tokia padėtis, jog Reicho vokiečiams tektų įsikišti vokiškojo kraujo praliejimo apsaugai.

Lietuva atsidūrė naujo ultimatumo akivaizdoje. Anomis sąlygomis nebuvo kaip ir jo nepriimti — nesilenkti prievartai dar galingesnio kaimyno, negu buvo lenkai. Vokiečiai, lyg fygos lapeliu dangstydamiesi, paliko Lietuvai laisvą zoną Klaipėdos uoste nuomos teisėmis 99 metam, laikydami nuomą sumokėta iš anksto už Lietuvos vyriausybės padarytus naujus uosto įrengimus ir pagerinimus.

Taip buvo suduotas Lietuvos valstybei antras smūgis, praėjus tik metams laiko po lenkų ultimatumo. Kaip anas pirmasis ultimatumas, taip ir šis antrasis užkliudė tolimesnę praeitį: Lietuvos ir Vokietijos santykių istoriją.

Vokiečių okupacija pirmojo pasaulinio karo metu

Pirmojo pasaulinio karo metu vokiečių frontas jau nuo 1915 metų rugpiūčio pabaigos nusistojo šiaurės Lietuvoje palei Dauguvos upę ir toliau į pietus link Pinsko balų. Rusų pasitraukimas ir vokiečių puolimas Lietuvą žiauriai palietė. Sudegintų ir sugriautų pastatų miestuose ir kaimuose skaičius viršijo 35 tūkstančius. Po tokio sunaikinimo kraštui pakelti vokiečių kariuomenės okupaciją buvo labai sunku. Okupantas viską ėmė rekvizicijomis, bet nieko kraštui nedavė. Sviesesnės vilties iš niekur nesimatė, kaip nesimatė ir karo pabaigos. Okupantas į viską žiūrėjo įtaringomis akimis.

Jei pasirodydavo koks šapirografuotas ar spausdintas lapelis, pajuokiąs vokiečių leisto Kaune lietuvių kalba "Dabarties" laikraščio pastangas teisinti okupacijos skriaudas ir klaidas ir toks lapelis patekdavo į vokiečių žandarų rankas, per kraštą nuaidėdavo areštų banga. Vieną metą vokiečiai buvo susigalvoję rinkti kandidatus į pradžios mokyklų mokytojus, kurie, girdi, turėsią pradėti mokyti vaikus vokiškai skaityti. Tik iš to jų sumanymo nieko neišėjo, nors Kaune tokie mokytojų kursai buvo suruošti.

(Bus daugiau)

Laiškai ir prašymai senatoriam

Kun. S. Morkūno rūpestis Lietuvos reikalais

Kun. Simonas Morkūnas, kuris klebonauja Sioux City Iowa, šv. Kazimiero parapijoje, pernai įsijungė į Kuchel - Lipscomb rezoliucijos rėmimą. Visada aktyvus, dar Kaune jis veikė socialinės globos srityje, steigdamas vaikų darželius, keturių aukštų milžinišką senelių prieglaudą prie Prisikėlimo bažnyčios šv. Vincento Pauliečio draugijoje, būdamas tuberkuliozinės ligoninės vicepirmininku. Kun. S. Morkūnas liko aktyvus ir naujoje vietoje, Amerikoje.

Nuo 1951 klebonaudamas Sioux City, jis pavyzdingai sutvarkė parapijos reikalus, išmokėjo skolas, stato mokyklą, dekoruoja lietuviškais vitražais bažnyčią.

Jam buvo aišku, kad senieji Lietuvos laisvinimo metodai pasidarė tik rūtina, kad tėvynės vadavimą reikia statyti ant kitų pagrindų. Naują dvasią jis rado Kuchel - Lipscomb rezoliucijos rėmime. Ne santūrioji ir bailioji administracija, bet žmonių atstovai, kurie suinteresuoti tenkinti savo rinkikų pageidavimus, gali geriau suprasti ir užstoti Pabaltijo tautas. Tad čia kun. S. Morkūnas ateina su stambiomis aukomis (100 dol.) ir įeina į sąlytį su įtakingais savo valstybės dvasiškiais — general. vikaru prel. Edwardu J. Smith, kancleriu L. J. Hoffman, pricipalu James K. Lafferty. Talkoje su jais, kurie asmeniškai pažįsta senatorius ir daugelį kongresmanų, jis rašo laiškus, raginimus, rezoliucijų projektus Pabaltijo vadavimo klausimu.

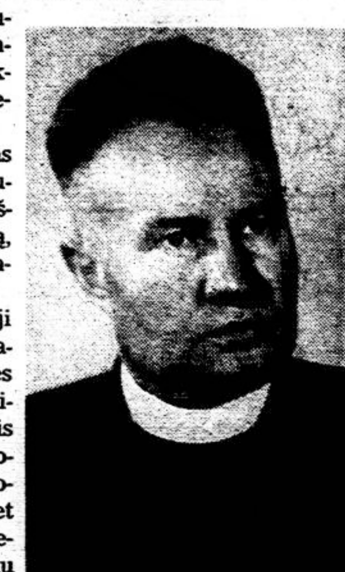

KUN. S. MORKŪNAS

Šiomis dienomis jau aiškėja tos veiklos vaisiai. Kongresmanai ir senatoriai pradeda pasiruošimus rezoliucijoms įnešti. Jie laiškuose užtikrina kun. S. Morkūną ir paminėtus aukštuosius dvasiškius, kad netrukus išspręs tuos klausimus.

Visiems lietuviams reikėtų rašyti savo prašymus įnešti rezoliucijas Pabaltijo reikalu ir padėkas rašyti Iowa valstybės senatoriams Bourke Hickelooper ir Jack Miller (U. S. Office Building, Washington, D. C.), ir kongresmanams — Charles B. Hoeven, M. C. John Kyl, Fred Schwengel (House of Representatives, Washington, D. C.). Ypatingai svarbus yra senatorius Hickelooper, nes jis dirba ir užsienių reikalų komitete.

Taip pat kun. S. Morkūnas visiems Iowos valstybės senatoriams, kongresmanam ir kitiem žymesniem asmenim pasiuntė B. Armonienės knygą "Palik ašaras Maskvoje". (J)

NEW BRITAIN, CONN.

Dubysos dr-vė dėkinga visiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie Šv. Kazimiero šventės ir Kaziuko mugės. Ypač dėkojame p. Dragunevičiui, skelbusiam per Hartfordo radiją net per du sekmadienius. Mamytėms dėkojame už pagalbą darbu ir dovanotus pačių pagamintus pyragus bei tortus. P. p. Stasaitienei, Dūdienei, Stepanauskienei ir E. Liudžiunienei ačiū už surengimą loterijos. Ačiū už piniginę auką p.p. Petkevičiams ir A. Steponaitytei, aukojusiems po 10 dol. Dėkojame sesėms, broliams ir visiems, taip gausiai mus aplankiusiems. O mūsų globėjai K. Marijošienei ačiū ir vis budžiu!

Dubysos Dr-vės skautės

LIETUVIŲ RELIGINIS KONGRESAS

Lietuvių Religiniam Kongresui ruošti komiteto posėdis įvyko New Yorke kovo 22. Svarstyta su kongreso data, vieta ir programa susiję reikalai.

Lietuvių Religinis Kongresas ruošiamas 1964 apie rugsėjo mėnesį New Yorke. Tais metais vyks čia pasaulinė paroda. Kongreso dalyviai turės progos ją aplankyti.

Religinio Kongreso programoje numatyta iškilmingos pamaldos su giedojimais, eisenomis bei pamokslais ir akademinė dalis su paskaitomis. Į tą iškilmę kviečiami iš visos Amerikos lietuvių parapijų chorai. Be to, kongreso programą manoma praturtinti lietuvių išvyka į Washingtono Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią, kurioje yra vilčių įrengti lietuvišką koplytėlę. Jos pašventinimas galėtų būti sujungtas su kongreso atidarymu. Taip pat pramatoma galimybė į kongreso programą įjungti ir Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavimą. Visam tam būtų reikalingi paskiri savaitgaliai — prieš pagrindinę kongreso iškilmę ar po jos. Komitetas šiuo metu rūpinasi galutinai paruošti programą.

Lietuvių Religinio Kongreso Komiteto rūpestis taip pat yra pasaulinėje parodoje turėti Lietuvos paviljoną, kuriame būtų ir religinis skyrius. Dabartinėm sąlygom tokio paviljono galimybės pasirodė neįmanomos. Tada buvo kreiptasi į Vatikano delegatūrą Washingtone, prašant Vatikano paviljone duoti vietos lietuvių religiniam skyriui. Tuo reikalu kovo 13 į Washingtoną buvo nuvykę vysk. V. Brizgys ir prelatai J. Balkūnas ir P. Juras. Iš delegato gautas palankus atsakymas. Be to, kongresui ruošti komitetas yra numatęs propagandinį leidinį anglų kalba apie pavergtą Lietuvą. Jis parodos metais bus plačiai paskleistas. (L)

ŠV. PATRIKO PARADAS BOSTONE

Didžiuliam paradui vadovavo lietuvis. Šv. Patriko dieną So. Bostone kasmet esti paradas. Šiemet jis daug kuo buvo įdomesnis. Paradininkų buvo 10,000, o parado žiūrėjo 300,000, ko lig šiol nėra buvę. Pirmą kartą Bostono istorijoje parado organizuotoju ir vadovu buvo lietuvis, JAV aviacijos majoras **Edmundas Ketvirtis,** dabartinis Bostono lietuvių piliečių draugijos pirmininkas. Parado metu jam rožių puokštę nuo lietuvių įteikė Ona Ivaškienė. Kai lig šiol dar niekados nebūta, ties lietuvių piliečių klubo keturių aukštų mūro namais buvo pastatyta estrada žymiems žmonėms eisenai priimti. Ed. Ketvirtį ir paradą rodė per televiziją. Ketvirčiui buvo suruoštas pokylis lietuvių piliečių draugijos salėje. Jis buvo priimtas ir išdėkotas gubernatoriaus. Prieš ir po parado daug buvo rašyta ir paveikslais vaizduota laikraščiuose. Dalyvavo ir mokinių lietuvių du orkestrai — Worcesterio ir Bostono. Worcesterio, Mass., lietuvių veteranų jaunimo orkestras ėjo su Lietuvos vėliava, protarpiais grieždamas ir lietuviškų maršų; visi orkestrininkai buvo apsitaisę Lietuvos trispalvės spalvų drabužiais. So Bostono lietuvių šv. Petro par. mokinių orkestras taip pat nešė Lietuvos vėliavą. (z)

Užsisakykite T.T. Pranciškonų leidžiamus laikraščius - žurnalus

DARBININKAS išeina du kartus savaitėje. Prenumerata metams $6.00. Naujiems skaitytojams tik $5.00.

Rašykit:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave.
Brooklyn 21, N. Y.

—o—

VARPELIS — religines patrijotines minties menesinis žurnalas. Prenumerata metams $2.00. Naujiems skaitytojams tik $1.00.

Rašykit:

Varpelis, Franciscan Fathers,
Kennebunkport, Maine

—o—

AIDAI — menesinis literatūros žurnalas. Prenumerata naujiems skaitytojams $5.00

Rašykit:

Aidai, 680 Bushwick Ave.
Brooklyn 21, N. Y.

Baltimore, Md.

Balfo skyrius gegužės 12 rengia, gal būt, paskutinį prieš vasarą vakarą lietuvių didžiojoje salėje su šokiais ir k. Prašome rezervuoti vakarą Balfui ir gausiai atsilankyti.

Aukos Baltimorės Balfo skyriui, surinktos 1961 m. Aukotojai: dr. J. Valuntis — 20 dol., po 15 dol.: dr. E. H. Armanas ir V. Velžys, po 10 dol.: dr. St. Ankudas, K. Duda, B. Medelis, M. Raila; po 5 dol.: O. V. Adomaitis, J. Burneika, K. Gudauskas, A. Diljonas, A. Juškauskienė - E. Bush, K. Kanauka, J. Kemerzūnas, dr. J. Kudirka, V. Lazauskas, J. Lietuvninkas, dr. Mačiokas, K. Matuliauskas, O. Matusevičienė, V. Nastopka, P. Okas, Parks, J. Pečkaitis, A. Radžius, E. M. Raila. C. Surdokas, St. Tallat - Kelpša, V. Volertas. Po 4 dol.: M. V. Noreika, J. Mockevičius, K. Stuikis, A. Bepirščiai. Po 3 dol: K. Bradūnas, M. Boguta, P. Eringis, Z. Gapšys, R. Reikenis, V. Sajauskas, Po 2 dol. V. Armalis, A. Bučinskas, J. Bučinskas, L. Budelis, J. Čeplinskas, A. Česonis, A. Eringis, A. Diliauskas. A. Drazdys, K. Dulys, P. Dutkevičius, N. Galinaitis, A. Galkus, K. Grintelis, J. Gailevičius, Jankevičius, Ch. Jurkšta, A. Juškus, A. Karevičius, E. Kemfertas, V. Kiženius, J. Kudirka, P. Kundrotas, E. Ližaitis, K. Laskauskas, J. Majauskas, V. Makauskas, A. Marcinkus, Z. Petraitienė, A. Požėra, A. Praščiūnas, M. Pūkelis, N. Rastenis, J. Ryckis, M. Šiškūnas, J. Siaurusaitis, K. Šidlauskas, E. Šilgalis, M. Šimkus, A. Šoras, A. Varkus, Z. Vičiulis, B. Zeikus.

Po 1 dol.: B. Aštašauskas, J. Auštra, V. Bačanskas, E. Bačanskas, J. Bačanskas, Bielskiei , B. Brazauskas, P. Būda, D. Liračas, A. Čipkus, O. Česonienė, N. Galinaitis, V. Galeckas, K. Galeckas, V. Gelgauda, V. Griškėnas, M. Jakubaitienė, A. Janušas, V. Jasaitis, A. Jončas, B. Jucius, E. Kačinskas, P. Kalvinas, Karalienė, K. Kazlauskas, J. Kairys, J. Kirstukas J. Kiškis, Kyliava, A. Lendza, V. Liudvinavičius, O. Makauskienė, M. Malinauskas, Mars, B. Masevičius, J. Misevičius, G. Mikužis, J. Mockevičius, A. Narbutas, Ch. Ožėla, M. Paštušauskas, J. Patlaba, V. Pauliukonis, Z. Pečiulionis, V. Pledas, J. Račkauskas, O. Rėkus, Rėkus, St. Rutkauskas, A. Sekanas, V. Siaurusaitis, M. Špūras, V. Tamašauskas, V. Vaškys, J Židulis. J. Rakauskas.

Valdyba

SIMNO BAŽNYČIA

MIRĖ VEIKLUS SIMNO LIETUVIS

A. a. Antanas Abromaitis
(1884.8.1 — 1962.3.9)

Velionis buvo gimęs 1884 rugpiūčio 1 Skovagalių km., Simno parapijoj. Jo tėvas Nikodemas Abromaitis buvo privatus mokytojas, o drauge ir lietuvybės skleidėjas — daraktorius. Sūnus Antanas greit išpruso ir tapo tėvo pagelbininku mokykloje — bendrabuty. Ten buvo apie penkiolika mokinių; mokėsi rusiškai ir lenkiškai, o taip pat, nuvogdami laiko, ir lietuviškai. Kad nepamatytų nereikalinga akis, lietuviškuosius sąsiuvinius prisėsdavo. Tėvas gaudavęs knygas iš užsienio, sakant "iš Belgijos", uždangstydavo langus užuolaidomis ir nakties metu jas tikrindavo, skirstydavo, su knygnešiais atsiskaitydavo. Platindavo lietuviškas knygas dažniausiai bažnyčioje. Kiekvieną sekmadienį prisikaišiodavo uždraustų knygų už drabužių ir išdalydavo pamaldų metu. Žmonės atsilygindavo už knygas pinigais, o mokiniai už mokslą — maistu.

Tai buvo sunkūs, bet herojiniai laikai. Katalikybė ir tautybė rėmė viena kitą, ir Antanas buvo tipingas kaimo šviesuolis.

Simne tuo metu lenkiškos ir lietuviškos galvosenos žmonių buvo maždaug po lygiai. Kun. M. Gustaičio paskatinti, Antanas su tėvu pirmutiniai šokosi mokytis lietuviškų giesmių ir organizuoti lietuvišką chorą. Simno bažnyčioj užvirė kova už lietuviškas pamaldas.

Kad tai nebuvo taip paprasta, kalba faktai. Choristai repeticijas darydavo šeštadieniais ligi išnaktų. Bet namo eiti askirai bijodavo. Tad užsidegdavo žibintuvus ir visi būriu grįždavo į kaimą. Ypačiai vadovų, Antano ir jo tėvo, lenkai tykojo dieną ir naktį. Atrodė, kad tuos ramsčius išrovus, lenkybei neliktų užtvarų. Gi Antanas su tėvu kartais, ypač po Velykų ar Kalėdų pamaldų, net moterimis persirengę, kaimynų vežimais grįždavo namo. Ir vis dėlto vieną sekmadienį, išeinant iš bažnyčios, akmuo perkirto Antano galvą. Gerai, sakė žmonės, kad kraujas nebuvo pralietas pačioje bažnyčioje, tai ji nebuvo uždaryta. Tačiau Abromaičiui lietuvybės skleidimas atrodė perdaug pavojingas, tad paskatino jį greičiau išemigruoti į Ameriką.

Dalyvavo Antanas Abromaitis ir 1905 m. sukilime. Lipo ant statinių ir kalbėjo prieš carą ir Rusiją, už laisvę ir gerą darbininkų rytojų. Už tai ir areštuotas buvo, kaip kad jo tėvas prieš tai — už lietuviškų knygų platinimą.

Dvidešimt trejų metų jaunuolis, karštas partiotas ir katalikas, 1907 m. pradėjo naują savo gyvenimo lapą Amerikoje. Ir vėl jis tapo gana tipingas atstovas tos lietuvių dalies, kuri save vadina pažangiąja. Nauja aplinka, nauji bendro likimo draugai ir, bene svarbiausia, atsitiktiniai pergyvenymai pastūmė jį į ateizmo glėbį, kuris ir lietuvybės sąvoką pasuko į naujas vėžes. Jis pasakodavosi, kad savas nuodėmklausys jį pastūmęs į naują kelią. Esą jis negalėjęs atlikti velykinės išpažinties pas lietuvį kunigą, nes nebuvę sumokėti metiniai parapinės bažnyčios mokesčiai; tuo metu neturėjęs pinigų. Gi eiti išpažinties pas lenkų kunigą jam buvę perskaudu: juk nuo lenkų jis bėgęs iš Lietuvos, kad išliktų gyvas . . . Nepamiršdavo jis ir kitų pergyvenimų, kai, sudaręs siuvimo bendrovę su pora lietuvių katalikų, pastarųjų buvo, švelniai tariant, apviltas. Patyręs sunkią darbininko dalią ir įmerktas į laisviečių propagandą, jis negalėjo atskirti pelų nuo grūdų. Kaip ir jo bendrininkai, Anta-

(nukelta į 6 psl.)

BOSTONO lietuvių piliečių draugijos surengtame pobūvyje pagerbti Ed. L. Ketvirčiui dalyvavo iš k. į d.: pulk. John F. Thompson, brig. gen. Edward J. Haseltine, Edmundas L. Ketvirtis, pulk. lt. William E. Grass, Joseph W. Walker, maj. gen. Michael J. Galvin.

IŠ VISUR

— **Lietuvos Generalinis Konsulatas** New Yorke kovo 20 gavo iš Worcester, Mass., paštu voką, kuriame buvo rasta dvidešimt dolerių grynais pinigais ir nepasirašytas popierio lapas su įrašu: "Lietuvos Reikalui". Nežinomam lietuviui ar lietuvei generalinis konsulatas reiškia padėką už šią kilnią ir nuoširdžią auką. Neseniai, kaip jau buvo pranešta spaudoje, gen. konsulatui New Yorke buvo įteikta 340.75 dol., kuriuos paliko Lietuvos laisvinimo reikalui velionis Povilas Budreika, miręs Kanadoje. **(L.G.K.)**

— **Jungtinių Tautų** aukštasis komisaras bėglių reikalam praneša, kad 1962 kovo 31 baigiasi terminas paduoti prašymam gauti iš Vakarų Vokietijos atlyginimą už nuoskriaudas, padarytas bėgliui dė jo tautybės. Tam tikslui Vokietijos vyriausybė yra paskyrusi 45 milijonus vokiškų markių. Bėgliai, nukentėję dėl rasinių, religinių ar politinių persekiojimų, šiai grupei nepriklauso. Bėgliai (Refugees) laikomi asmenys, pripažinti 1951 metų konvencijos ir tokiais buvę ligi 1953 spalio 1 d. Smulkesnių informacijų galima gauti anglų, ukrainiečių ir lenkų kalbom, parašius adresu: UNHCR, Room 3268, United Nations, N. Y. Kas mano turįs teisę į tą atlyginimą, privalo labai skubiai kreiptis nurodytu adresu. Prašymam paduoti terminas nebus pratęstas.

— **"Raudondvario Padangėje"** vardu yra leidžiamas neperiodinis Putnamo studenčių ir moksleivių bendrabučio leidinėlis, špausdinamas Putnamo seserų spaustuvėje. Šiais metais yra išleistas 1 nr., iš eilės jau 6. Leidinėlį redagavo L. Šileikytė, A. Domeikaitė, R. Kucinaitė ir J. Stangenbergaitė; iliustravo Ada Korsakaitė ir A. Simutytė. Pagrindiniu straipsniu svarstoma religinė padėtis mūsų jaunime. Daugiausia yra beletristikos, poetikos ir savo jausmų išraiškos. Aprašoma ateitininkių ir skaučių veikla, duodama bendrabučio žymesnių įvykių kronika ir humoristikos. Pasidžiaugti reikia gera, taisyklinga lietuvių kalba, kas mūsų jaunimo leidiniuose jau darosi vis retesnis dalykas.

— **Paryžiaus lietuviai** šv. Kazimiero, Lietuvos Globėjo, dieną atžymėjo iškilmingomis mišiomis, kurias jėzuitų koplyčioje aukojo vysk. J. Rupp, Paryžiaus arkivyskupijos augziliaras. Celebrantas pasakė pamokslą, iškeldamas lietuvių tautos prisirišimą prie Bažnyčios ir savo valstybės nepriklausomybės. Lietuvių kalba pamokslas buvo pasakytas Paryžiaus lietuvių klebono kun. J. Petrošiaus. Po pamaldų kun. J. Petrošius jėzuitų namuose pavaišino lietuvių koloniją ir vysk. Ruppą, kuris turėjo progos susipažinti su Paryžiaus lietuviais. Vėliau klebono kun. J. Petrošiaus bei pasiuntinybės sekretoriaus ir p. Liutkienės pakvietimu pastarųjų bute įvyko pusryčiai vysk. Ruppo garbei. Juose dalyvavo min. S. Lozoraitis ir pasiuntinybės patarėjas prof. J. Baltrušaitis su žmonomis, kun. R. Braun, S. J., ir vyskupo sekretorius.

Lietuviai Vokietijoj

Lietuviai didžiajam potvyny išvengė aukų

Hamburgo didysis potvynis vasario 16-18, kuriame žuvo arti trijų šimtų žmonių, lietuvių buvo apsėmes apie 15 šeimu. Tačiau žuvusių nebuvo nė vienoje šeimoje. Lietuviai vasario 16 turėio kaip tik nepriklausomybės šventės minėjimą. Ta dieną 16 val. apsiniaukė taip, kad reikėjo šviesas degti. Per puse valandos siautė perkūnija, ledai, didžiausi vėjai. Tad ir į nepriklausomybės minėjima susirinko nedaug. Bet tai išėjo i sveikatą, nes kas užsibuvo minėjime iki po pusiaunakčio, grįžti jau nebegalėjo — viskas buvo apsemta.

Newark, N. J.

Newarko lietuviu kolonija Balfo vajaus metu šalpos reikalams suaukojo 635 dol. pinigais ir apie 2000 svaru rūbu. Vasario 16 gimnazijos būrelis 1961 pasiuntė 205 dol.

Stambesnieji aukotojai: 30 d. — Leonas Šušys. Po 25 dol. S. Kontrimas, J. Kralikauskas ir K. Trečiokas. Po 20 dol. dr. S. ir J. Kungiai ir dr. I. ir S. Giedrikiai. Po 15 dol.: S. Jatulienė su šeima, kun. P. Totoraitis. Po 10 dol.: A. Andrulis, R. R. Ošlapai, A. Berzinskas, Čepulių ir Nausėdų šeimos, dr A. Didžiulienė, Juškevičių šeima, G. ir V. Kvedarai, Daukšiukės, P. Mačiulaitis, B. Skudžinskas, B. Šarkenis, K. Šipaila, Šv. Jurgio draugija, S. L.A. 245 kuopa ir Litho Cal. Printing Co. Po 5 dol.: N. ir Vl. Audėnai, J. Avižienius, Baltrušaičių šeima, Vl. Barkauskas, M. ir M. Barauskai, M. Bernotas, Bražinskai ir Savickai, A. Davis, Iz. ir Vl. Diliai, O. ir J. Giraičiai, A. Gražulis, A. Grigalavich, H. Yontosh, V. Jokubaitis, V. Kalašinskas, A. ir P. Kazanauskai, V. Kiaunė, V. Kiukys, J. ir V. Kymantai, K. Kolaitis, V. Liobis, J. Lucas, J. Mauragas, Ed. Mažionis, L. Morkūnas, Moterų Sąjungos 68 kuopa, N. Piegaro, O. Pocienė, A. Ramonas, R. ir J. Remeikas, A. Skruodienė, K. Strolis, B. Sudzinskas, Šimeliai, J. Šišienė, G. Tribulas, V. Tumelis, M. Zeman ir R. ir A. Žukauskai. Kiti aukojo po mažiau. Aukų lapais surinko: S. Kontrimas 98 dol., B. Šarkenis 81, K. Trečiokas 50, K. Šipaila 43, kun. P. Totoraitis 40, Ed. Mažionis 18, Vl. Dilis 15, J. Čepulis 13, J. Avižienis 10, Vl. Audėnas 8 Filmas iš Lietuvos davė 88 dol.

Balfo vajaus komisijos vardu nuoširdžiai dėkoju visiems aukotojams.

POTVYNIS Hamburge.

ATHOL, MASS.

Lietuviškos muzikos koncertas Kovo 31, šeštadienį, 7:30 v. v. Šv. Pranciškaus lietuvių parapijos salėje įvyks lietuviškų dainų koncertas, kurį išpildys Worcesterio lietuvių meno mėgėjų ratelis, vadovaujamas muz. J. Beinoriaus iš Providence, R. I. Išgirsime gražios lietuviškos muzikos ir pasidžiaugsime puikiom lietuviškom meliodijom. Rengėjai nuoširdžiai kviečia atsilankyti Atholio ir apylinkių visus lietuvius. Koncerto pelnas skiriamas bažnyčios atnaujinimo darbams.

Misijos

Misijos anglų kalba bus balandžio 4, trečiadieni. Misijas praves kun. Albertas Bard, vienuolis lasalietis. Tą dieną 4 val. popiet prasidės vaikų misijos ir užsibaigs šeštadienį iš ryto. Suaugusiems prasidės 7: 30 val. vakare ir užsibaigs sekmadienį ryte.

Kun. A. Sabaliauskas, salezietis, praves misijas lietuvių kalba. Misijos prasidės sekmadienį, balandžio 8, vakare ir tęsis visą savaitę; užsibaigs sekmadienį, bal. 15, per mišias.

Kiekvienas parapietis turėtų pasinaudoti ta proga pasiruošti Velykų šventėm. Lietuviai, kurie gyvena kitose kolonijose, irgi kviečiami misijų malonėmis pasinaudoti.

Žodis jaunimui

Kun. Justinas Vaškys, pranciškonas, parapijos salėje rodys jaunimui filmą ir kalbės apie pašaukimus balandžio 2, pirmadienį, 7 val. vakare parapijos salėje. Visi, kurie lanko mokyklas, raginami dalyvauti. **A.M.**

Maldos Apaštalavimo Dr-jos 60 metų sukaktis bus minima sekmadienį, balandžio 1. Iš ryto 10 val. 30 min. bus iškilmingos mišios už gyvus ir mirusius draugijos narius. Po sumos bus iškilmingi pietūs parapijos salėje. Draugija turi apie 100 narių. Pirmininkauja Teofilė Staugaitienė. Kiekvieno mėnesio pirmą penktadienį draugijos užprašo mišias, kurios aukojamis vakarais 7 val. prie įstatyto Švč. Sakramento.

Kun. P. Totoraitis

Užšaldymas prie smegenų operacijos

DR. A. GRIGAITIS

Anksčiau buvau rašęs, kad prie operacijų vieton narkozės pradedamas vartoti kūno užšaldymas. Tai naujas dalykas medicinoje, bet, atrodo, turi sėkmingą ateitį.

Dabar daromi užšaldymo bandymai prie smegenų operacijų. Buvo iškeltas klausimas, kaip ilgai smegenys gali išlikti gyvi prie įvairių temperatūrų, negaudami deguonies. Dr. R. J. Boyd iš Stanford Medical Center neseniai pranešė, kad jam pasisekė užšaldyti smegenis ir mano, jog tai gali turėti didelės reikšmės smegenų chirurgijoje, panašiai kaip širdies, plaučiu aparatas prie širdies operacijų.

Smegenų chirurgijoje didelė kliūtis yra ta, kad operuojamos vietos negalima nusausinti nuo kraujo. Tai labai kliudo operacijai. Kitose kūno dalyse kraujo nusausinimas operacijos metu yra paprastas reikalas. Smegenys reikalauja daug deguonies, o deguonis gali būti pristatytas tik krauju. Reiškia, smegenys turi būti gausiai laistomi krauju. Smegenys bus nepataisomai sužaloti, jei per keturias minutes prie normalios temperatūros negaus pakankamai kraujo. Prie žemesnės temperatūros smegenys gali išlikti gyvi ilgiau. Todėl iškilo klausimas — tinkamas smegenų užšaldymas.

Dr. Boyd ir jo bendradarbiai darė bandymus su šunimis. Šunų užšaldyti smegenys likdavo sveiki be deguonies, kai užšaldymas tęsdavosi valandą. Tai reiškia, kad galima sustabdyti smegenyse kraujo cirkuliaciją. Chirurgas tada turės operuojamą vietą sausą.

Buvo padarytas bandymas su 54 metų moterim, kuri turėjo smegenų naviką. Navikas buvo taip gausiai kraujo indų iššakotas, jog buvo pavojaus operacijos metu gauti pavojingą kraujavimą. Reikėjo sustabdyti smegenų kraujo cirkuliaciją.

Į gyslas, kuriomis eina smegenų maitinimas širdies—plaučių pompa, buvo įleistas atšaldytas kraujas. Po 15 minučių smegenų temperatūra nukrito iki 68 laipsnių. Tuomet buvo sustabdytas kraujo pristatymas į smegenis. Atidarius smegenų naviko sritį, rasta užšaldyta ir bekraujė. Pašalinus naviką, buvo grąžintas normalus smegenų kraujo tekėjimas. Ligonies smegenys nenukentėjo dėl deguonies stokos.

Šis atsitikimas duoda vilties ir galimybės sėkmingai atlikti taip pavojingas smegenų operacijas.

Simno lietuvis

(atkelta iš 5 psl.)

nas buvo linkęs pateisinti ir rusiškojo komunizmo priespaudą, tariamai atnešančią darbininkų rojų. Tačiau savotiškai teisingas ir taurus jis išliko visą gyvenimą. Religijos buvo atsižadėjęs visą pusšimtį metų, tačiau visuomet pagarbiai nusimdavo kepurę prieš kiekvieną vienuolę, nes vienuolių darbai esą reikalingi ir girtini.

Pastaruosius metus Antanas Abromaitis jau rimtai sirgo. Praeitą vasarą tik keletą kartų aplankė pamėgtą Coney Island aplūdimį Brooklyne. Anksčiau jis ten ištisas dienas praleisdavo, nuoširdžiai bendradarbiaudamas su savo draugais ir nepažįstamais.

Keletą savaičių prieš mirtį jis grįžo prie Dievo. Jau nebenorėjo būti sudeginamas, kaip kad jo buvę draugai tikėjosi. Mirė krikščioniškai. Iš Apreiškimo parapijos palaidotas Long Island šv. Karolio kapinėse. Paliko nuliūdusią seserį vienuolę Nikodemą, O. P., kitą seserį Lietuvoje ir tolimesnių giminių. Į laidotuves 1962 kovo 13 buvo atvykę giminės iš Kanados, Pennsylvanijos, New Yorko ir kitų vietovių. Jo kuklus turtas testamento yra skiriamas labdarai ir giminėms. Didžioji suma (10.000 dol.) atitenka vienuolių domininkonių naujokyno statybai.

Toli nuo žemiškos tėvynės, svečioj šaly tesiilsi jo siela Viešpatyje! **A. Mst.**

— **Brazilijoje** lietuvių sąjungos metiniame susirinkime sausio 25 Sao Paulo išrinkta nauja valdyba: pirm. J. Čiuvinskas, vicepirm. E. Sliesoraitis, sekretoriai — St. Jurevičius ir A. Švedas, ižd. J. Jodelis, turto globėjas J. Matelionis, knygininkas V. Balvočius. Revizijos komisiją sudaro Vl. Pupienis, M. Paleckis ir P. Žarkauskas.

— **Pavergtųjų seimas** savo pilnaties nepaprastąją sesiją planuoja ateinantį birželį Londone. Ligšiolinės seimo europinės sesijos vis vykdavo arba Strasburge arba Paryžiuje.

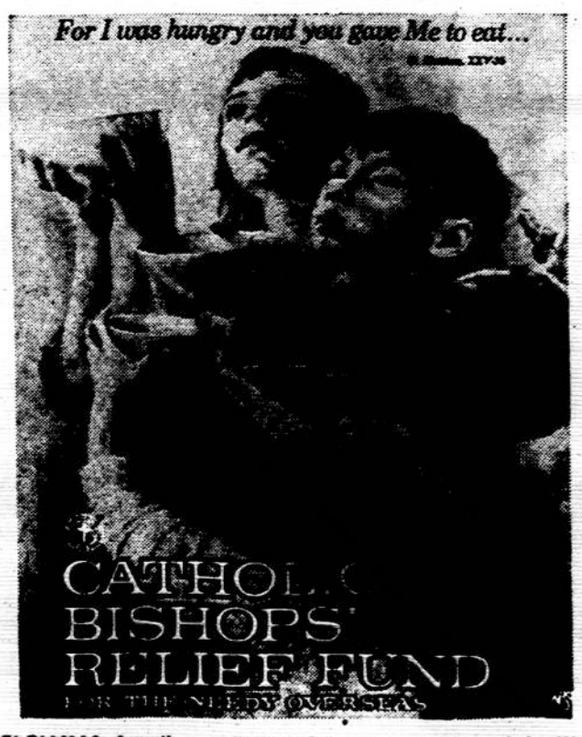

SKELBIAMAS Amerikos vyskupų vajus nuo kovo 25 iki balandžio 1.

CRANE
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. R. PIETKIEWICZ, Prez.
2555 West 47th Street . . . . Tel. LAfayette 3-1038
PLENTY OF FREE PARKING
4 ½%
NEŠA INVESTAVIMO SĄSKAITOS
Mokami nuo vasario 1 d., 1960
PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D.
Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 1 d.
VALANDOS: PIRMAD. ir KETVIRTAD. ..... 9 v. r. iki 8 p.p.
ANTRAD. ir PENKTAD. ..... 9 v. r. iki 5 p.p.
ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d.; Trečiad. uždaryta.

Tel.: APplegate 7-0349 Sav. V. ZELENIS
BANGA TELEVISION
34-23 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.
Patogios išsimokėjimo sąlygos. Su nuolaida parduodame
TELEVIZIJAS STEREO HI-FI FONOGRAFUS
TRANZISTORINIUS RADIO. Didelės nuolaidos vokiškiems "Blaupunkt" Radio - Stereo aparatams.
Prekės garantuotos — Pristatymas greitas
Darbo valandos: kasdien iki 7 val. vak.; penktad. iki 9 val. vak.

The Apothecary
LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ
Parduodame **tiktai vaistus**, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus. — Jei reik vaistų — eikit į LIETUVIŠKĄ VAISTINĘ — **382a W. Broadway**, tarp E ir F gatvių, **So. Boston.** Telefonas **AN 8-6020.**
Sav. Emanuel L. Rosengard, B.S., Reg. Pharm.
Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v. (išskyrus šventadienius ir sekmadienius)

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas
PRANAS BRUČAS, savininkas
86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven 21, N. Y. Tel. VIrginia 6-9519
Salė vestuvėm, susirinkimam ir kitiem pobūviam
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

Namų pardavimo bei apdraudimo reikalais kreipkitės
INSURANCE - REAL ESTATE
JOHN ORMAN AGENCY
110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. VIrginia 6-1800

DOVANŲ SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Siūlome neprilygstamą patarnavimą
Mes pastebėjome, kad per paskutinius šešis mėnesius žymiai padidėjo naujų klijentų skaičius, kurių siuntinius mes išsiuntėme pirmu kartu. Tie naujieji siuntinių siuntėjai mūsų patarnavimu anksčiau nesinaudojo ir anksčiau pas mus nebuvo.
Daugelis naujų klijentų atvirai pasisakė atėję pas mus todėl, kad buvo nepatenkinti savo ankstesnių siuntimų rezultatais.
Keletas naujų siuntėjų mums pasakojo, kad jų ankstesnieji siuntiniai grįžo atgal iš užsienių, o priežastys to buvo — netaisyklingas dokumentų sudarymas ir įvairūs prasilenkimai su taisyklėmis. Kai kurie pasakojo, kad ankstesnių siuntinių gavėjai turėjo mokėti papildomus mokesčius, nes dokumentai nesutiko su daiktais tuose siuntiniuose.
Firma **UNION TOURS** įsteigta 1931 metais. Per 31 metų siuntinių siuntimo veiklą **nė vienas mūsų išsiųstas siuntinys nebuvo gražintas siuntėjui ir nė vienas siuntinys nedingo.** Mūsų darbas nepalygnti tikslus, sąžiningas ir garantuotas. Mokesčiai už mūsų patarnavima žemiausi. Mūsų 31 metų dovanų pakėtėlių siuntimo patyrimas garantuoja skubų jūsų siuntinių pristatyma ir be jokių papildomų rinkliavų. **UNION TOURS** vienintelė Amerikoje firma, kuri duoda RAŠTIŠKAS garantijas, kad siuntinys bus pristatytas.
Jei ir jūs buvote nepatenkinti ankstesniais siuntimo rezultatais, tai pasinaudokite mūsų neprilygstamu patarnavimu, atneškite (ar atsiuskite paštu) savo daiktus pas mus, ir jūs taip pat būsite sąžiningai, garbingai ir tiksliai patarnauti, o taip pat gausite pilna garantiją, kad jūsų dovanos bus tiksliai pristatytos į paskyrimo vieta per 5 ar 6 savaites.
Savo sandėlyje turime geriausias vilnones medžiagas, megstinius, įvairius skalbinius, nailoninius kailinius, vilnones skareles ir daug, daug kitų pageidaujamų prekių žemomis urmo kainomis. Reikalaukite mūsų nemokamų kainaraščių.
Mūsų įstaiga atidaryta nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro; šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 valandos dieną.
UNION TOURS — 1 East 36th Street, New York, N. Y.
APLANKYKITE MŪSŲ SKYRIUS:
BROOKLYN, N. Y. — 974 Manhattan Avenue
CHICAGO 22, Ill. — 2219 West Chicago Avenue
LOS ANGELES, CALIF. — 344 North La Brea Ave.

DISPLAY

AUTO UNDERCOATING
All Cars Uundercoated, $12.-0!!! Protect from rust guaranteed. SAV-WAY, 1332 Atlantic Ave., (near Nostrand). IN 7-2300; 1175 Coney Isle Ave. (nr. Ave. B., GE 4-4125).

PAUL J. MILLER
Home Improvements. Alum. combination windows, doors, jalousies, awnings, carpentry, repairs, roofing, leaders, gutters.
494 Fairfield Ave., Ridgewood
Bus. GI 4-3410 Res. GI 4-5011

BRIDALS
AT
WHOLESALE PRICES
DIRECT FROM
MANUFACTURER TO YOU
A Complete line of the latest designs and fabrics available.
CUSTOM FITTED
NO CHARGE FOR ALTERATION
Savings range up to $80.00
BY APPOINTMENT ONLY
WI 7-0216
Charming Bridal Gowns
28 W. 38th Street 11th Floor

ROOM AND BOARD
Queens and Long Island
Cheerful, comfortable rooms. Elderly men. Tray or table service. Bed patient acceptable. Reasonable rates
IL 8-7485

NEBŪK ŽILAS

"Floral Herb" yra nuostabi priemonė plaukų priežiūrai ir natūraliai spalvai atstatyti. Be dažų ir chemikalų atstatoma natūrali plaukų spalva, išnyksta galvos odos niežėjimas. Plaukai tampa gražiai žibantys, minkšti, sveiki ir lengvai šukuojami. Neatrodo dažyti. Atsiųskite $3.00 už didelę 8 oz. bonką. Kanadoje $4.00. Garantuojame, būsite patenkinti. — **TROPICANA, Dept. A; P.O. Box 305, Clinton, Ind.**

COSMOS PARCELS EXPRESS CO.
370 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.
Tel.: EV 4-4952
Savininkė: O. LABANAUSKAITĖ
- Siuntiniai siunčiami Lietuvon, Latvijon, Estijon, Ukrainon ir į visas Sovietų Rusijos dalis.
- Teisingas muito pritaikymas, rūpestingas supakavimas ir greitas išsiuntimas — mūsų specialybė.
- Teikiame teisingiausius patarimus kaip pigiausiai sudaryti gerą siuntinį.
- Vietoje galima nusipirkti visokių medžiagų, batams odos, kavos, šokolado, muilo, stiklo rėžtukų, mašinėlių plaukams kirpti, skustuvų, sieninių kilimėlių, pliušinių lovatiesių ir staltiesių, kojinių, skarelių ir kt. Kainos konkuruoja su Orchard gatvės kainomis.
- Už New Yorko gyvenantieji savo daiktus gali prisiųsti paštu ar kitaip. Jie tuojau gaus daiktų sąrašą ir sąskaitą. Siuntinys išeis gavus pinigus.
- *Dirbama kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.*

Kam tas laikas nepatogus, telefonu susitariama dėl kito laiko. SEKMADIENIAIS UŽDARYTA.

Važiuojant subway: CANARSIE Line — išlipti Lorimer stotyje, JAMAICA Line — Hewes stotyje, CROSSTOWN Line — Metropolitan St. — Lengva gauti vietą automobiliams pastatyti.

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ

- vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės.
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį.
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klijentam. Prašome užeiti ir pasižiūrėti!

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šaliikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Paměginkite uzeiti pas mus ir būsite patenkinti.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 Orchard Street New York 2, N. Y.

Tel. AL 4-8319

DABAR JŪS GALITE APLANKYTI savo artimuosius Lietuvoje.

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname vizas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnioms informacijoms rašykite/skambinkite daugiausia patyrusiam kelionių biurui į R. Europą

Mes padedame jums atsigabenti savo gimines iš Sovietų Sąjungos

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N. Y. • Tel. CIrcle 5-7711

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Paskubina jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminėms į bet kurią SSSR dalį . . . . . Licensed by Vneshposiltorg

SIUNTINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS

—— GAVĖJAS NIEKO NEMOKA ——

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupysite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausią skyrių:

- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street ..... CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue ..... LI 2-1767
- BUFALLO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue ..... TL 6-2674
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue ..... EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue ..... DI 5-8808
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue ..... BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street ..... WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road ..... TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue ..... VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 606 Bridge St., N.W. ..... GL 8-2256
- HAMTRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau ..... TO 7-1575
- HARTFORD, Conn. — 132 Franklin Avenue ..... CH 6-4724
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. .. AN 1-2994
- LAKEWOOD, N. J. — 126 - 4th Street ..... FO 3-8569
- NEW YORK, 3, N. Y. — 39 - 2nd Avenue ..... AL 4-5456
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue ..... BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 6 Day Street ..... LO 2-1446
- PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street ..... MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street ..... GR 2-6387
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. ..... WA 2-4035
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson Street ..... HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street ..... FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street ..... PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street ..... SW 8-2868
- VINELAND, N.J. — W. Landis Ave., Greek Orthodox Club Bldg.

Skyrius atidarytas penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais

Norite geros—meniškos fotografijos

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ

įvairių progų — vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir pan. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

Tel. HYacint 7-4677

FESTIVAL RESTORANAS IR BARAS

VACYS STEPONIS, savininkas

40 East 26th Street, New York City, N. Y.

Tel. MU 3-2928

GERI PIETŪS IR VAKARIENĖ — JAUKUS BARAS

Salės vestuvėm, susirinkimam ir kitiem pobūviam

Salėje gali tilpti 200 žmonių

LIETUVIŲ SUSIRINKIMAMS SALĖ NEMOKAMAI

Mielai kiekvienas bus sutiktas

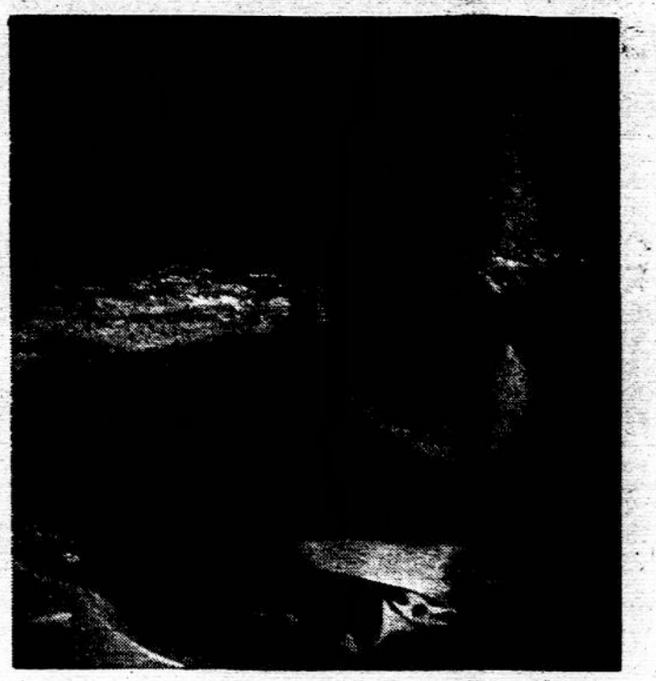

PINGVINAI maudosi.

PINGVINAI

Petras Savickas, Nashua, N. H.

Pingvinų yra apie 17 rūšių. Lietuvių Enciklopedijojs 23-čiam tome apie pingvinus suteiktos žinios pilnai, nors tik bendrais bruožais, apibudina jų struktūrą, mitybą ir gyvenimo sritis, todėl čia apie tai ir nekartosime. Čia norima tik kiek smulkiau paaiškinti apie vieną ypatingą, vadinamą **karališką** pingvinų rūšį, gyvenančią Pietų ašigalyje.

Šie pingvinai užauga gana dideli, patinas net iki 4 pėdų aukščio, o patelė mažesnė — iki 3 pėdų. Trumpos vasaros laikotarpyje ieškodami maisto nukeliauja iki 1000 mylių nuo savo lizdo. Vasarai baigiantis ir prasidedant poliarinei nakčiai ir dideliems šalčiams, sugrįžta į savo gimtąjį kraštą. Čia poruojasi ir pradeda rūpintis vaikais. Patelė padeda du didelius kiaušinius (apie 1 svarą kiekvienas). Kiaušiniai dedami tiesiog ant ledo ar sniego duobutėje. Patelės pareigos tuo porai mėnesių ir baigiasi. Ji prisijungia prie kitų panašių savo draugių ir linksmai leidžia su jomis laiką. Kiaušinius perėti imasi patinas ir tas pareigas atlieka su didžiausiu uolumu per 60 dienų. Nuo kiaušinių niekur neatsitraukia, nes šalant iki 50 laipsnių žemiau nulio, negalėtų palaikyti reikiamos temperatūros. Perėjimo metu patinas griežtai laikosi pasninko, misdamas tik iškrentančiu šviežiu sniegu.

Kai tik jaunikliai išsirita, tuojau atsiranda patelė ir pasiima juos globoti, maitinti, mokyti žuvauti ir gintis nuo įvairių priešų. Patinas gi skubinasi ieškoti maisto, kad pasipildytų svorį, kurio perėjimo metu nustojo. Vasarai baigiantis, vaikai jau subręsta ir patys, be tėvų globos, pradeda savystovų gyvenimą.

Lietuviškos dainos ir šokiai, nauja Hi Fi ilgo grojimo plokštelė su lietuvišku A. Jezavito orkestru, su aktorių K. Vasiliausko ir V. Žukausko tekstais, dainuoja A. Nyvienė ir O. Miliauskaitė. Plokštelės kaina 4,50 dol. Plokštelėje yra 12 dalykų: noriu miego, bernų šokis, polka, kaip gi gražus, šalta žiemužė, klumpakojis, polka, ei DP, Bridgeporto polka, pas daržėlį trys mergelės, dzūkų polka, valsas, per Atlantą.

Aukos Darbininkui

Po vieną dolerį aukojo: J. Strimaitis, M. Pavalkis — Elizabeth, Ch. Kulas, Fairview, N. J., S. Valikonis, Clifside, J. Mikolaitis, Westwood, A. Samolis. Metuchen, P. Gruodis, S. Derzinskas, S. Šiaučiūnas, A. Garbačiauskas, A. Jankauskaitė — Chicago, P. Pažeriūnas, Melrose Park, Ill., A. Nagys, Lemont, Ill., J. Gaižauskas, Peoria, Ill., E. Čiočys, C. Cyronka, V. Rastonis — Providence, R. I., V. Kuzmickas, Waterbury, A. Strimavičienė, Springdale, Conn., N. Radzwillas, Bridgeport, A. Valys, Naugatuck, Conn. E. Vazgis, Pittsburgh, Pa., J. Skladaitis, Philadelphia, Pa., P. Miller, Chester, Pa., A. Žilvitis, Dearborn, Mich., E. Dapsys, Omaha, Neber., J. Vaisiūnas, Caracas, Venecuela.

Nuoširdžiai dėkoja
Darbininko Administracija

BUSS. OPORTUNITY

Stapleton — Staten Island, N. Y. Well established S. Island Luncheonette. Excellent opportunity for Family or Couple. 6 days short hours 7 a.m. to 5 p.m. Equipped with soft Ice Cream machine. Owner has other interests. Price $15,000. 1 block new housing project. Act fast. Good living assured. Call — GI 8-2125.

Rego Park — Queens. Wonderful opportunity for Couple. Delicatessen; gourmet shop & catering. Schaler & Weber meat, imported products and candies. Reasonable rent. Good income for right party. On doctors orders owner has to enter hospital for major operation. Act fast. Must be seen. Call TW 7-6060.

H. W. MALE

MACHINE SHOP

Milling Machine Opers. Class A & B
Turret Lathe Opers. Class A & B
Drill Press Opers. Class A & B
Engine Lathe Opers. 1st Class only

Company Benefits
55 Hrs + Weekly Days or Nights

Convenient location by bus, car or IND Nr. A. — Rockaway Blvd. Station, walk two blocks.

Apply in Person Only
7:30 A.M. - 6 P.M.

VOGES MFG Co. AMC Nr. 103-11 98th Street, Ozone Park, N. Y.

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE Call LO 3-7291

DISPLAY

MAPLE REST HOME
Ruth & George Schnaderbeck — Owners and Directors. — "Happy Haven for Sunset Years." Where the aged, handicapped enjoy 24 hour care, comfort, pleasant atmosphere. Special diets. Dining room, tray service. Reasonable. 61 Rosestone Ave. West, Sayville, L.I., N.Y. 516 LT 9-4840

During Lent, for your FRESH DELISCIOUS FISH, try us for quality and convince yourself. The taste tells the whole story.

TERMINAL SEA FOOD MARKET
Opp. Macy's — 89-53 - 165th Street, Jamaica, L. I. — JAmaica 6-9399.
Fresh Fish Received Daily

Italian - American PASTRY SHOP Cakes for all Occasions: Wedding Cakes, Birthday Cakes, Ice Cream Cakes, Decorative Cookie Trays, Italian minature pastries. Telephone orders welcome. 520 Metropolitan B'klyn, EV 4-2631 • 7017 Ft. Hamilton Parkway Billy TE 6-1844.

Are You Moving? — Se Us First. Serving all Boros past 50 years. Reliable, fast service, reasonable. Associated with Polo Storage Warehouse. All types of storage, packing, crating, shipping. Day or night anytime - anywhere. Call TR 7-0219 West End Moving & Storage Co., 409 Amsterdam Ave., N. Y. C.

Westchester, S. Yonkers. Mother & Daughter, 2½ story Colonial, 6 bedrooms, 3 baths, kitchen & kitchenette, large porch & center hall, separate entrance. Good for large family. St. Dennis par. & par. school; publ. schools & shopping near. Good resid. near City line. Price $32,500, $5000 cash, balance terms. Owner. YO 8-4028

Williston Park, L. I. Legal 2 family with $135 income plus 6 room 1st floor apartment vacant for the owner. 60x100 plot. Convenient location. St. Aiden's Parish. Many extras. Asking $23,900. Excellent condition. Must see to appreciate. Owner. WAlnut 2-4257.

RADIJO VALANDĖLĖS

LIETUVIŲ KATALIKŲ RADIJO VALANDA
McKEESPORT, Pa. — WEDO st. 810 banga
Sekmadieniais nuo 1:30 val. p.p.
Vad. kun. Alf. Sušinskas
706 Talbot Ave., Bradock, Pa.

LITHUANIAN MELODIES
DETROIT — WJLB
1400 banga
Šeštadieniais 5 - 5:30 popiet
Vedėjas Ralph J. Valatka
15756 Lesure, Detroit 27, Mich.
BRoadway 3-2224

TĖVYNĖS GARSAI
HARTFORD WPOP
1410 klc.
Sekmadienį — 11 - 12 val. dieną
Vedėjas J. Petkaitis
60 Lincoln Street, Hartford, Conn.

BENDRUOMENĖS BALSAS
PHILADELPHIA WTEL
860 banga
šeštadieniais —
Vedėjas Adolfas Gaigalas
335 Titan St., Philadelphia 47, Pa.
HOward 7-4176

LIETUVOS PRISIMINIMAI
321 Robinwood Rd.
WATERBURY, CONN.
sekmad. — nuo 12:30 iki 2 val. p.p.
ved. Ant. Paliulis
pran. Edv. Melninkas
WWCO — banga 1240-1000 kil.

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS PROGRAMOS
lietuvių kalba:
kasdien 10-11 val. r.; šešt. - sekm. 8 - 9:30 val. r.; Lietuviškos vakaruškos pirmadieniais 7-8 val. vak.
Anglų kalba: kasdien 7-7:30 v. v.
Radijo stotis WOPA, Oak Park, Ill.
A.M. 1490 kiloc.; F.M. 102.7 megac.

Čia Jūs rasite didelį pasirinkimą gražių namų, sklypų, apartamenų ir tai žemiausiomis kainomis. Čia galite visokeriopai apsidrausti; čia valstybinių mokesčių - taksų blankai užpildomi.

ALBERT F. PETERS - Petrauskas

lietuviškų produktų
DUONOS SŪRIŲ DEŠRŲ SKILANDŽIŲ

PETRO LISAUSKO krautuvė

64-09 Clinton Avenue, Maspeth 75, N. Y. Tel. TW 4-8087

Priimami užsakymai vestuvėms ir pobūviams

Perkant didesniais kiekiais pristatoma į namus nemokamai

REPUBLIC Liquor Store, Inc.,

322 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y.

Tel.: EV 7-2089

JURGIS J. JOKUBAITIS, Manager

Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

S & G MEAT MARKET

buvusi
J. MIRONO MAISTO KRAUTUVĖ
Home-Made Bologna
ANTANAS VAITKUS, vedėjas
Papigintomis kainomis priimame užsakymus VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. — Tel. Stagg 2-4329

Joseph Andrusis - TRAVEL AGENCY - REAL ESTATE -Insurance

—HAVEN REALTY—

Kelionių biuras lėktuvais ir laivais. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos. • Kasdien nuo 9 iki 9 val. Sekmadieniais popiet 1-5 val.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 7-4477

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas: VIrginia 3-3544

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms vestuvėms ir pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.

36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y.

Telefonas: STagg 2-5938

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

Augščiausios kokybės produktai
• Mūsų krautuvėse geriausios dešros • Kelionei ir TV užkandžiui, kumpiai, įvairiausios mėsos ir kiti produktai • Užeikite — įsitikinsite!

6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6

New Yorke — 1654 2nd Avenue — TR 9-3047 (Tarp 85 - 86 g-vių)
Ridgewoode — 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068
Astorijoje — 28-28 Steinway St. — AS 4-3210
Hempsteade — 310 Front Street — IV 2-5540
Flushinge — 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights — 82-10 37th Avenue — DE 5-1154

WINTER GARDEN TAVERN, INC.

VYTAUTAS BELECKAS
SAVININKAS
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

Salė vestuvėms, ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinamomis kainomis.

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Adolfs Blondnieks, buvęs Latvijos ministeris pirmininkas ir Latvijos Laisvės Komiteto narys, mirė kovo 21. Pašarvotas Duffy Funeral Home, 255 9 St., Brooklyn, N. Y. Atsisveikinimas įvyko kovo 25, sekmadienį, 6 v. v. Palaidotas kovo 26, 11 val. Greenwood kapinėse.

Velionis buvo gimęs 1889 rugpiūčio 6. Dalyvavo 1905 revoliucijoje, buvo ištremtas į Rusiją. Grįžęs į Latviją, Rygoje studijavo ekonomiją. Kaip latvių tarybos narys, pasirašė Latvijos nepriklausomybės aktą 1918, buvo Latvijos seimo narys jo prezidiume. 1922 įkūrė latvių ūkininkų partiją ir jai vadovavo. Ministeriu pirmininku buvo 1933-34. Pirmoje bolševikų okupacijoje buvo pasislėpęs. 1944 pasitraukė į Vokietiją, vėliau atvyko į JAV. Nuo 1951 buvo Latvijos Laisvės Komiteto narys, keleta metų buvo pirmininku. 1960 išleido angliškai savo atsiminimų knygą "The Undefeated Nation".

Pavergtų Tautų baisi tikrovė bus svarstoma krikščionių demokratų studijiniame seminare šeštadienį, kovo 31 d. 6:30 val. vak. Apreiškimo par. apatinėje salėje. Tema "Pavergti kraštai ir Jungtinių Tautų organizacija" kalbės tarptautinės teisės profesorius dr. Domas Krivickas. Pasisakys Pavergtų Tautų lietuvių delegacijos pirmininkas Vaclovas Sidzikauskas ir Vliko pirmininkas prof. dr. Antanas Trimakas. Bus paklausimai ir seminaro dalyvių diskusijos.

Ateitininkų dienos New Yorke. Kovo 24 ir 25 įvyko du AF valdybos posėdžiai. Tarybos posėdis ir New Yorko ateitininkų šventė. Kovo 24, šeštadienį, valdybos posėdyje, kuriame dalyvavo senosios ir naujosios valdybos nariai, pasikeista pareigomis ir aptarta padėtis, dr. St. Bačkiui neperėmus Federacijos vado pareigų. Iki bus pravesti nauji vado rinkimai, pareigose lieka S. Sužiedėlis. Tarybos posėdyje svarstytos jaunimo ugdymo problemos. Kovo 25, sekmadienį, New Yorko ateitininkai ir svečiai dalyvavo pamaldose Angelų Karalienės bažnyčioje. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė Federacijos dvasios vadas T. Jonas Kidykas, S. J. Po pamaldų parapijos salėje buvo agapė ir iškilmingas susirinkimas. Meninę programą Maironiui paminėti pravedė moksleiviai ateitininkai. Buvo iškviesti kelis žodžius tarti Federacijos vadas S. Sužiedėlis, Tarybos pirm. dr. A. Damušis, MAS pirm. J. Račkauskas, naujos valdybos vardu inž. A. Barzdukas ir dvasios vadas T. J. Kidykas, S. J. Po susirinkimo pirmajame savo posėdyje naujai išrinkti AF valdybos nariai pasiskirstė pareigomis: gen. sekr. dr. V. Vygantas, ižd. kun. V. Dabušis, moksleivių referentas J. Šoliūnas, studentų — inž. A. Barzdukas, sendraugių — dr. A. Sužiedėlis.

Bilietai į Darbininko koncertą gaunami: pas Šalinskus ir J. Andriulį Woodhavene, J. Ginkaus ir J. Jokūbaičio krautuvėse Brooklyne, pas O. Sijevičienę, O. Panetauskienę, P. Plaktonienę, Sandanavičienę, J. Terebeizienę, V. Zabloskienę, Kubilienę, V. Dėdinienę, Rajeckienę, Domienę, Parzal, P. Urbonavičienę ir Darbininko administracijoj. Bilietų kainos: 3 dol., 2 dol. ir studentams 1.50 dol.

Kviečiame bilietus įsigyti iš anksto, kad būtų galima koncertą punktualiai pradėti.

Moterų Taryba

(atkelta iš 4 psl.)

2000 atstovių pasidarė pabaltietėms atvira tribūna savo kraštų, ypač moterų ir vaikų padėčiai nušviesti ir Pabaltijo valstybėms padarytas skriaudas išryškinti. Kiekviena pasitaikiusia proga buvo rašomi raštai, siunčiamos telegramos ir kongreso ir senato atstovams, JT delegatams, valstybės galvoms. Pateikta medžiagos genocido konvencijai. Rūpintasi sujungti išskirtas dėl ligos ar senatvės šeimas.

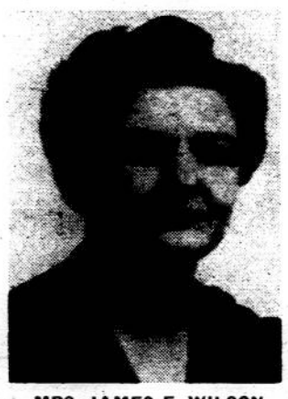

MRS. JAMES E. WILSON

Kiekviena tautybė, įeinanti į PMT, veikė atskirai per savo atstovybes ir klubus. Lietuvės dar iš Vokietijos buvo susibūrę į Lietuvių Moterų Atstovybę, kurios organizacinio vieneto pagrindan JAV buvo paimtas klubas.

Šių metų kovo 31 įvyksta iškilmingas 15 metų minėjimas. Leidžiama anglų kalba brošiūra PMT 15-kos metų darbams nušviesti. Minėjimas įvyks Carnegie Endowment patalpose kovo 31 d. 4 val. popiet. Čia pirmą kartą į pabaltietes kalbės GFWC vicepirmininkė Dexter O. Arnold ir James E. Wilson, buvusio Seulos komendanto žmona. Abi yra didelės pabaltiečių moterų bičiulės.

Balandžio 1 d. 11 v. r. Baltų Laisvės namuose posėdžiaus Lietuvių Moterų Atstovybės klubų delegatės lietuviškiems reikalams aptarti.

PMT ir tautinių atstovybių pirmininkėmis nuo 1947 iki 1952 yra buvusios: dr. Marija Žilinskienė, Tekla Erdmanis - Aizkrauklis, Birutė Novickienė, Mall Juerma, Ellija Druva, Ligija Bieliukienė, kuri pirmininkauja ir šiuo metu.

Paieškomas Pranas Juknis, kuris pirma gyveno Brooklyne ar New Yorko valstybėje. Jis pats arba kiti apie jį žinantieji prašomi rašyti jo broliui adresu: Mr. Zigmantas Juknis, R. F. D. 1, Ontonagon, Mich.

BOSTONO JŪRŲ skautai signalizacijos pamokoje. Nuotr. Beatričės Kerbelienės

ŠV. PETRO PARAPIJOS CHORAS TELEVIZIJOJE

Šiemet lietuviai, švęsdami Vasario 16 šventę, įvairiai reiškėsi ir platesnei amerikiečių visuomenei daugiau atkreipė dėmesį.

Vasario 25 d. šv. Petro lietuvių parapijos choras giedojo televizijoje 4 lietuviškas giesmes ir vieną lotynišką: Dievas mūsų prieglauda ir stiprybė — J. Naujalio, Miršta ant kryžiaus — J. Žilevičiaus, Atende Domine — J. Marsch, Apsaugok Aukščiausias — Česl. Sasnausko ir Tėve mūsų — J. Gruodžio.

Bostono kardinolo Richardo Cushingo televizijos koplyčios administratorius Msgr. Fath. Flaherty (radijo ir televizijos apaštalas) paskyrė lietuviam vasario 25, kaipo artimiausią datą Nepriklausomybės ir šv. Kazimiero švenčių.

Darbininko redakcija kelis kartus buvo skyrusi Bostono kronikoje keletą eilučių apie šį lietuvių bažnytinio choro išėjimą į viešumą. Sekiau mūsų Darbininke tolimesnes informacijas ir laukiau tos dienos, linkėdama savo širdyje mūsų bažnytiniam chorui gerai reprezentuotis.

Gerai pažįstu mūsų parapijos vargonininką kompoz. Jeronimą Kačinską. Žinau, kad jis yra labai darbštus, gerų kvalifikaciju ir puikus choro dirigentas. Jis ilgai rinko šiam giedojimui programą labai rimtai ir uoliai mankštino chorą pratybose ir daug reikalavo — gražios dikcijos, puikios tonacijos ir k.

Dar Lietuvoje buvau giesmininkė, o atvykus Amerikon buvau Miko Petrausko Gabijos choro uoli narė, todėl gerai suprantu šio rimto išėjimo į amerikiečių visuomenę reikšmę.

Pagaliau, sekmadienį jau ankstokai įsijungiu TV — 7 stotį. ir laukiąs nerimas mane spaudžia. Jau mišioms prasidėjus, staiga ekrane pastebiu mūsų chorą besigrupuojant ir kompozitoriaus Jeronimo Kačinsko pakeltą ranką.

Neišpasakytas džiaugsmas užlieja man krūtinę, išgirdus pirmus giesmės žodžius: "Dievas mūsų prieglauda ir stiprybė". Ši giesmė plaukia labai galingai, stiprindama mūsų ryžtą rikiuotis, dirbti ir aukotis. Mintimi nusikėliau į savo brangią Lietuvą, kai dar mergaitė būdama ir klūpodama su savo broliais ir 3 seserimis bei tėveliais iš širdies gilumos giedodavome šios garsios psalmės žodžius. Tada mūsų Lietuvėlė "ir tamsi ir juoda" mano akimis nušvisdavo, kaip gražiausias žemės kampelis ir tie pilki kaimo žmonės, kokie pasirodydavo nuoširdūs ir tikri tėvynės patriotai.

Jau seniai turiu televiziją ir sekmadieniais labai dažnai paseku mišių transliacijas iš 7-tos stoties. Čia mes matome taip pat kitas įvairias programas, meniniu atžvilgiu daug menkiau paruoštas, negu šį kartą mūsų bažnytinis choras išpildė.

Daug tautų Amerikoje turi savo imigrantų ir jie įvairiais būdais savo bažnytiniame ir kultūriniame gyvenime reiškiasi ir kartais taip pat mišių metu įvairių giesmių pagieda. Bet mano manymu, lietuvių bažnytinis choras šiuo giedojimu yra nusipelnęs didelės pagarbos ir dėmesio plačiosios lietuvių Bostono visuomenės, o choro dirigentas komp. Jeronimas Kačinskas yra jo širdis, apie kurią grupuojasi visi jo laimėjimai.

Liūdnai praskambėjo J. Žilevičiaus giesmė: "Miršta ant kryžiaus", sukaupdama mintis gavėnios rimties valandėlei. Tėve mūsų (J. Gruodžio) buvo paprašyta du kartu giedoti, bet dėl laiko stokos praskambėjo tik vieną kartą labai darniai ir subtiliai. Ypač gražiai choras giedojo piano vietose ir pereidamas į galingus forte.

Choras parodė ir savo dailią giedojimo mokyklą lotyniškoje giesmėje Atende Domine — J. Marsch. Paskutinė giesmė buvo lietuviams gerai pažįstama Č. Sasnausko malda "Apsaugok Aukščiausias". Lėtai ir maldos nuotaikai pritaikintoje interpretacijoje choras labai darniai giedojo, parodydamas didelę discipliną ir jautriai reaguodamas savo mielo dirigento mostams. Mišios baigėsi. Choras ten pat TV koplyčios prieangyje gėrė kavos puodelį, užkąsdamas pyragaičiais.

Lietuviškų giesmių tekstas buvo verčiamas anglų kalbon ir Msgr. Father Flaherty pristatė klausančiai visuomenei, o mišioms pasibaigus jis ten pat choro dirigento paprašė paruošti lotyniškų, angliškų giesmių plokštelėms. Komp. Jeronimas Kačinskas sutiko šioms sunkioms pareigoms, kviesdamas visus balsingus giesmininkus įsijungti į chorą šiam dideliam žygiui.

Elena Dauguvietytė

Išnuomojamas butas iš 3 kambarių ir vonios su centr. šildymu East New Yorke, prie gero susisiekimo prieinama kaina. Kreiptis telefonu VI 6-0041.

Išnuomojamas gražus, šviesus kambarys su baldais. Kreiptis: Mrs. J. Jakavinis, 395 Suydam St., Brooklyn 37, N. Y.

Juozas Audėnas, ekonomistas, geriausiai patarnauja Mutual Funds investavimams. 252 Cleveland St., Brooklyn 8, N. Y. Tel. TA 7-9518.

JOROS skautų Bostone įžodis. Priklaupęs Vyt. Kerbelis.

BOSTONO ŽINIOS

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkės metinis susirinkimas bus kovo 31 d. 7 val. vak. LTS name, 484 E 4th St., So. Bostone. Atvykstantieji prašomi pagalvoti apie šiais metais nuveiksimus tos draugijos darbus ir turėti aiškius siūlymus. Neįvykus ankstesniam susirinkimui, dabar visiem nariam svarbu atvykti. Juk dar reikės ir šių metų valdybą išsirinkti.

Juozo Vembrės, mūsų visuomenininko, namai buvo padegti iš lauko pusės. Gaisras likviduotas. Šv. Patriko dieną, So. Bostonui džiūgaujant ir užiant, ugniagesių komandos turėjo visur darbo ligi vėlyvos nakties.

Pakrikštyta šv. Petro bažnyčioje:

Kovo 3 Bonaventūro Tautvaišos ir Lillian Peledžius - Tautvaišienės sūnus Petro ir Benedikto vardais. Tėvai gyvena 291 Liberty St., Quincy.

Kovo 11 d. William Yuscovitch ir Veronikos Lakovich - Yuskovitch sūnus William vardu. Tėvai gyvena 63 Telegraph St.

Mirė. Po gedulingų šv. Petro par. bažnyčioje pamaldų palaidoti:

Jonas Vargalis (kovo 19) 55 m. Velionis gyveno 239 Thatcher St., Milton, Mass. Nuliūdime paliko seserį. Palaidotas N. Kalvarijos kapinėse.

Ona Janušonienė, (kovo 21) 66 m. Velionė gyveno 1836 Columbia Rd., Nuliūdime paliko vyrą, sūnų adv. Joną Iwoskų ir posūnį kun. Alfonsą Janušonį. Palaidota N. Kalvarijos kapinėse.

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti:
GLenmore 5-7281

Sueinant trims metams nuo mano mylimos žmonos

a. a.

Aldonos Marijos Stašinskienės

mirties, gedulingos pamaldos už jos vėlę bus laikomos šeštadienį, kovo 31 dieną, 8:00 valandą ryto, Vilniaus Aušros Vartų bažnyčioje — 568 Broome St., New York.

Liūdintis vyras
Vytautas Stašinskas

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
LAIKRODININKAS - JUVELYRAS
Auksas, Sidabras, Deimantai Laikrodžiai
485 GRAND STREET
Brooklyn 11, N.Y. EV 4-2318

WILLIAM J. DRAKE — DRAGŪNAS
ADVOKATAS
84 - 14 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N.Y.
Tel.: HIckory 1-5220

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS — Direktorius
ALB. BALTRŪNAS - BALTON — Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS - Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves Koplyčioje nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. VIrginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN, INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPLYČIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N.Y.
GRamercy 5-1437

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER Ave.
PRANAS WAITKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Ir BALSAMUOTOJAS
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

ANDRIAUS KUPREVIČIAUS
PIANO KONCERTAS
BALANDŽIO 8 D. 8:30 val. vak.
įvyks TOWN HALL
43rd Street (tarp Broadway ir 6th Avenue) New Yorke
Bilietų kainos: $1.25; 1.75, 2.50; 3.00; Ložės $4.00. • Bilietai gaunami pas platintojus ir Town Hall kasoj • Požem. traukiniu važiuoti iki Times Square, paeiti 1 blokas.

Stephen Bredes, Jr
ADVOKATAS
57 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Tel. APplegate 7-7083

C. A. Voket - Vokietaitis
ADVOKATAS
41 — 40 74th St.
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEwton 9-0620

HOLY LIGHT
BAŽNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBTUVĖ
RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION
Sav. B. KUČINSKAS
35 So. 8th Street . . . . . Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 7-2155 Resid. ILlinois 8-7118